

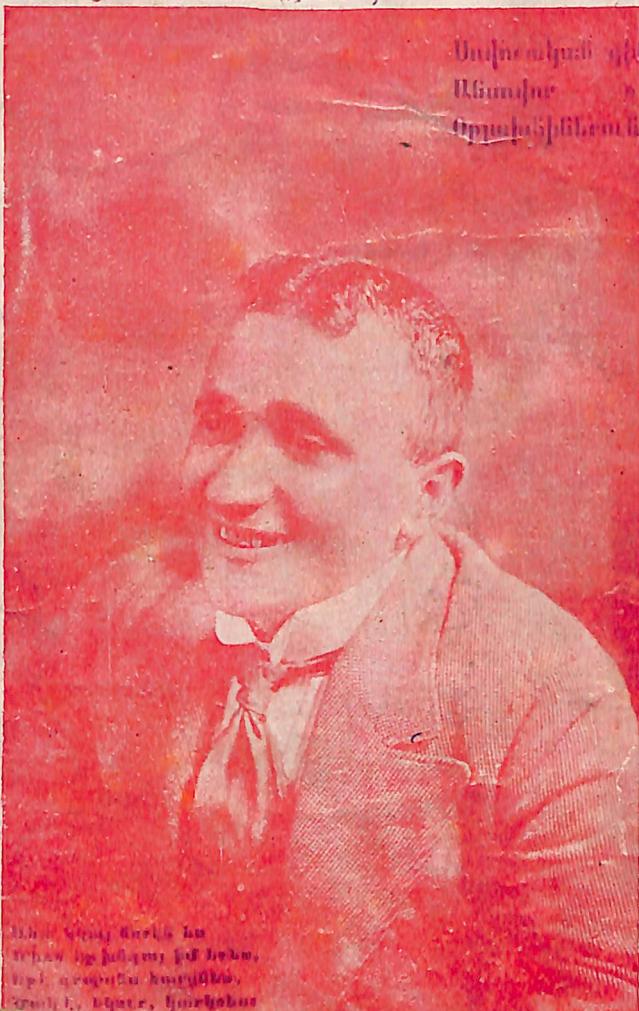
5138

ԿԱՎՈՒՅԻՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

1915

(Զ. ՏԱՐԵ)

Օպերական գիշեր 5 դր.
Ո. Տամայու 20 »
Օրդինարիանու... զբ.

Խաչատրութեան
Տեսական առ առ,
Եղի առօտեան հարցման,
Հանձն արքա, կարգան

059

ՔԱՐԼՄԱՆ

ԿԱՆԱՅԻ ՎԵՐԺԻՆ ՆՈՐԱԶԵՒԻՆԻԹԻՒՆՔ

ՔԱՐԼՄԱՆ

ՔԱՐԼՄԱՆ

ՔԱՐԼՄԱՆ

ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ

059
Բ-72

ՔԱՐԼՄԱՆ

2010

059
Բ-72
4.

30

ԿԱՎՈՅՇԻՆ Յ Յ

Յ Յ ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1915

ՅՐԴ ՏԱՐԻ

(որ չենք գիտեր քե Դրդ տարին պիտի ունենա՞յ)

Զոր Աստուած զուգեաց
Մարդ մի՛ մեկնեացէ...)

(Գրուած եւ հրատարակուած ա՛յն նշանաւոր տարին, ուր
մարդիկ իրարու ճիշը պլլուած՝ իրար կը խողխողէին եւ բնաւ
ԿԱՎՈՅՇԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑ կարգալու ախորժակ չունէին):

Հեղինակ՝ ԱՆԿՈՒՏԻՈՒԹԻՒՆ
Հրատարակիչ՝ ՆՈՅՆՊԵՍ
Ընթերցող՝ ՆՈՅՆՊԵՍ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
«ԿԱՎՈՅՇԻ Ապօնաքերին
1914

42004

2010

ԹԱՏՐՈՆ ՕՏԵՇՆ

1915, Յունիս 7/20 Չորեքշաբթի գիշեր, Ժամը 10ին

ԿԱՎՈՒՇԻ ՊԱԼՈՆ

(Դ. ՏԱՐԻ)

ԴՐԱՄԱԿԱՍՏՈՐ ԵՒ ՄՆԳԻՄԱՆ

Հանուրեամբ եւ հաւանուրեամբ Ն. Մ. Մեծին ԿԱՎՈՒՇԻ

ՔԱՏՐԻՑ, ԿԱՎՈՒՇԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՏՐԻՑ, ԳՈԹԻՑԵՇՆ

ԱԲՈԹԵՇՆ

Բաշխում Քրիզանքէմներու եւ Նուէրներու

ՄԵՇ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒՏՔ 1 ՄԵԶԻՏ

1915, Յունիս 20 Երեքշաբթի գիշեր, Ժամը 10ին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱԼՈ

ԴՐԱՄԱԿԱՍՏՈՐ ԵՒ ՄՆԳԻՄԱՆ

ՔԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ

ԹԱՆԿՕ ԿԱՎՈՒՇԻ *

ՀԱՅՈՒԱՎԱՐԻՏ ԳՈԹԻՑԵՇՆ

ԱԳԻՃՈԳԻՃՈ ԵՒ ԽՈՐՈՇԻԿ

40 հոգիի կողմէ, տալու զուռնայով

ՄՈՒՏՔ 10 ՂՐՈՒՇ

059
Բ-72 Կ.

30

ԿԱՎՈՒՇԻՆ ՀԱՅԿԱՆ

ՀԱՐԵՑՈՅՑ ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1915

ԵՐԻ ՏԱՐԻ

(որ չենք գիտեր քե Երդ տարին պիտի ունենա՞յ)

Զօր Աւանած զուզեաց
Մարդ մի՛ մեկնեսցէ...

(Գրուած եւ հրատարակուած այն նշանաւոր տարին, ուր մարդիկ իրարու ծիսը պլուած՝ իրար կը խողխողէին եւ ընաւ ԿԱՎՈՒՇԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑ կարդալու ախորժակ չունէին):

Հեղինակ՝ ԱՆԿՈՒՏԻՈՒԹԻՒՆ
Հրատարակիչ՝ ՆՈՅՆՈՒ
Բնբեցող՝ ՆՈՅՆՈՒ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
«ԿԱՎՈՒՇԻ» Սալօնաքերին
1914

ՀՀ 2004

Printed In Turkey

ՕՍՄ. ԱՐԵՒՏՐ. ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

عَنْانِي تجارت باقىسى

BANQUE COMMERC. OTTOMANE

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ

ԿԵԴՐՈՒՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ ԳՐԱՍՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ
ՍԹԱՄՊՈՒԿ, ՀՐԻՒԹԻՒՊՀԱՆԵ ՓՈՒՇՅ,
ՏԻՎԱԶԶՈՍՔ ԽԱՆ

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՄՆՏՈՒԿ

Խնայողուրիսկ համայնքին մեջ խաչակերպու
համար կ'ընդունի 25 դրամշին ակնեղով
զումարներ :

Ի Ի Ն Ի Օ Ն ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԱՇԽԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ եւ պահեստ 874 Միլ. ֆր.

1912 զանձուած ապահովագին. 40 . . .

Մինչեւ 912ի վերջը հատուցեալ վնասը 432 . . .

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 864 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆԿ, որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՉՈՆ, ապահովագրենոց,

ԱՊԱՀՈՎԳՐ. Ի ԴՐ ՄԱՀՈՒ, ԽԱՆ ԴՐԱՄՈՒԹԻՒՆ եւլն.

Հրկերութեան Դրամատունն է

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիա Արևմտի Ընդհ. Տնօրէնութիւն

Պղիս, Վաղաթիս, Խնիօն խան,

Դործակալութիւն Թուրքիոյ Վանաւոր քաղաքաց մէջ.

1828 - 1829

6

Կ Ա Ր Ե Խ Ո Ր

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՄԵԽԱՑԱՐԳ ԸՆԹԵՐՑՈՂԻՆ

ԵՒ

ԿԱՎՈՒՇԻ ՄԻՋԵՒ

ՈՐ ԻՐԵԵՒ ՏԱՐԵՑՈՅՑԻՆ ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ ԱԼ
ԿՐՆԱՅ ՆԱՌԱՅ Ե Ե Ե Լ

— Իհնդեցա՞ր, Կավո՞ւ :

— Նո՞ր իմացար խնդ ըլլալս : Ես ծնած օրէս ի վեր խնդ եմ, բայց եթէ առարկեն որ փողոցները սանձարձակ կը պարտիմ, պատճառը այն է որ ինէ աւելի կապուելիք խնդեր կան, որ չեն կապուած : Բայց ինչո՞ւ այս անտեղի հարցումը :

— Նորէն այս տարի Տարեցոյց ես հրատարակեր, Տարեցոյց հրատարակելու տարի՞ է այս տարին :

— Հապա ի՞նչ բանի տարի է այս տարին :

— Մեռնելու տարի է, Կավո՞ւ, մեռնելու :

— Ով քու ձեռքէդ բոներ է, չերթա՞ս մեռնիս :
Ես բնաւ մեռնելու միտք չունիմ :

— Բայց ո՞վ հինդ դրուշ կուտայ Տարեցոյցիդ և
կը կարգայ :

— Խնդիրը կարդալու վրայ չէ : Թող հինդ դրուշ
տայ և... չկարգայ, իր գիտնալիք բանն է այդ :

— Բայց մա՛րդ հինդ դրուշ չի տար :

9475 - Ա. Հ.

9-2711
9-39

= 4 =

— Կը հաւատա՞ս որ ամէն ինչ նախախնամութեա մ
կը դառնայ այս աշխարհին վրայ :

— Անտարակոյս :

— Ուրեմն մտիկ ըրէ : Նախախնամութիւնը ներ-
շնչեց ինձի որ Տարեցոյցիս հինգ զրուշ զին դնեմ,
հարկաւ նախախնամութիւնը բա՛ն մը զիտէ :

— Էսել է թէ այս տարուան գրավաճառդ... Նա-
խախնամութիւնն է, փօխանակ Նաղարէթ Այծեանի :

— Առանց անոր տերեւ մը իսկ չի շարժիր :

— Կը տեսնեմ որ հաւատացեալ դարձեր ես,
Կավոօչ :

— Ես չդարձայ, պարագաները դարձուցին :

— Բայց Տարեցոյցք շատ պղտիկ ես հաներ այս
տարի :

— Աւելի խոշոր պիտի հանէի, բայց գրաշարա-
պետը, տպարանապետը, թղթավաճառը, կազմարարը,
զինկօկրաֆը չհամաձայնեցան այս կէտին մէջ :

— Կավոօ՛չ, ամէն տարի այնչափ ծանուցումներ
ունէիր Տարեցոյցիդ մէջ, ի՞նչ ըրիր անոնք :

— Ամէն տարի ծանուցում կ'ուզէինք և դրամ
կուտային մեզի : Այս տարի ոչ միայն ծանուցում չտը-
ւին, այլ ծանուցում ուզած ատեննիս, քիչ մնաց որ...
ծեծ պիտի տային : Եթէ չէք հաւատար, բարեկամիւ
շ. Քիւչիւքեանին հարցուցէ՛ք :

— Ծօ՛, Կավոօ՛չ միշտ եկամի ես, օրուան գրիզը
բնաւ քեզի չէ աղդեր :

— Անիկա դուք մոմտացէք. մենք անկուտիութեան
հետ շատ հինչ՝ սրտակից բարեկամներ ենք, առանց օ՛
մը իրար տեսնելու չենք կրնար ապրիլ : Մէկ բառով
անկուտիութիւնը մեր երկրորդ բնութիւնը եղած ըլւա-
լով՝ մեզի վըզ կուգայ :

= 5 =

— Հսել է թէ տրտմելու պատճառ մը չունիս :
— Էնդհակառակն, մեծ ուրախութեան և ցնծու-
թեան մէջ եմ:

— Ինչո՞ւ :

— Որովհետեւ հիմակ է որ իրական Հաւասարու-
թիւնը տիրեցի :

— Ինչպէս :

— Ինչպէս պիտի ըլլայ . ամէն մարդ ինձի պէս
անկուտիացաւ :

ԿԱՎՈՒՇ

Կավուօսապեան Ամենայն Հայոց

կամ

Քսաներորդ Դարուն են մեծ անկուտին:

ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐՔ. ՕՐՄԱՆԵԱՆԻ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ազգապատճեմ.— Հայ Ռողափառ Եկեղեցւոյ անցերը, սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը յարակից Ազգային պարագաներով պահմանած:

Մինչեւ այժմ Երեւցած է **14 պրակ**, ամբողջութեան պիտի քաղկանայ առ այժմ **20 պրակէ**: Մէն մի պրակը կ'արծէ 5 դրc. (զաւառ 6 դրc):

Համապատճեմ.— Զարս աւետարաններու պարունակութիւնը, շարայարելով եւ համաձայնելով եւ բացատրելով պահմանած: Գին 30 դրc. (զաւառ 35 դրc):

Հայոց Եկեղեցին.— (Գ. Տպագրութիւն): Սոյն գիրքը որ նախապէս գաղղիներէն գրուելով, բարգմանաւած է նաեւ անզիներէնի եւ ոռուսներէնի, զնահատւելով ամէն ասուածարաններէ, կ'արծէ որ ամէն Հայ ունենայ անկէ հատ մը:

Գ. Տպագրութիւն գին 7 դրc. (զաւառ 8.50 դրc.):

Ի պահի զրի զիւտի 1500 ամեայ եւ Հայ Տպագրութեան 400 ամեայ Յորելեաններու

ՏԻՐՈ ՈՒ ՏԱՐ-

Գրեց՝ ԹէկոԴին:

Գեղարուեստական զործ Ցէր-Ներսէսիան Տպարանին, որ կը պարունակէ իին զիրքերու եւ հին դէմքերու հարիւրաւոր լուսահիայ պատկեր: Գնահատուած Ամենայն Հայոց Վեհ. Կարսդիկասէն եւ այլ բարձրասինան անձնաւորութիւններէ:

Գիւն՝ ՓԱՌԱԿԱՉՄ 45 դրc. ԿիսակոՉՄ 30 դրc.

(Զաւառ 50 դրc. եւ 33 դրc.)

ՍՈՅՆ ԳՐՔԵՐՈՒՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է՝

Ն. ԵՒ Z. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԽԵՍԻՆ ՎԱՃԱՐԱՏՈՒՆ
Կ. Պալսի, Պահնէ-զարու, Ճէլալ պէյ խան

ՅՈՒՆՈՒԱՐ Օր 31

1—14	Ել.	ԿԱՂԱԿԴ
2—15	Ուր.	Դ. օր պահոց ԵՆՆԴԵԱՆ
3—16	Շբ.	Ե. օր » »
4—17	Կիր.	Զ. օր » »
5—18	Բլ.	ՃՐԱՎԱԼՈՒԺ ԵՆՆԴԵԱՆ Եւ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ
6—19	Դշ.	ԵՆՈՒՆԴ Եւ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ
7—20	Դշ.	Ա. օր ԵՆՆԴԵԱՆ ՄԵՌԵԼՈց ՊԱԼ ԿԱՎՈՇ
8—21	Եշ.	Գ. օր ԵՆՆԴԵԱՆ
9—22	Ուր.	Դ. օր »
10—23	Շբ.	Ե. օր »
11—24	Կիր.	Զ. օր »
12—25	Բլ.	Ա. օր պահոց Առաջաւորաց
13—26	Դշ.	ՏՕՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ
14—27	Դշ.	Գ. օր պահոց Առաջաւորաց
15—28	Եշ.	Դ. օր » »
16—29	Ուր.	Ե. օր » »
17—30	Շբ.	ՖՆՈՒՆԴ ԹՈՎՀ. Կարապետի
18—31	Կիր.	Ա. Կիրակի զինի ԵՆՆԴԵԱՆ
19— 1	Բլ.	Մարգիսի որդոյն եւ Ատովմանց Լ. Փեղուար
20— 2	Դշ.	ՍՈՒՐԻԱՍԵԱՆց
21— 3	Դշ.	Պահի
22— 4	Եշ.	ՌԱԿԻԱՆՑ
23— 5	Ուր.	Պահի
24— 6	Շբ.	ԻՍԱԻԱԿԱՅ Պարթեւի
25— 7	Կիր.	Բ. Կիր. զինի ԵՆՆԴԵԱՆ
26— 8	Բլ.	ՄԱՐԿՈՍԻ, ՊԻՈՆԻ, Կիւրդի Եւլն.
27— 9	Դշ.	ՀԵՏՈՆԴԻԱՆՑ քահանայից
28—10	Դշ.	Պահի
29—11	Եշ.	ՎԱՐԴԱԿԱՆՆԵՅՑ ԶՈՐԱՎԱՐ ԵՒ 1086 Վկայից
30—12	Ուր.	Պահի
31—13	Շբ.	Կ. Պոլսոյ Ժողովոյ Հայրապետաց

Ե՞ս առ մեկն է ՅՈՒՆՈՒԱՐԻՆ ,
Հարուսք տափեն կը մարին ,
Իսկ աղքատներ կը սառին ,
Զի կուտ չի կայ գրպաննին :

Դուկաս ողալի կնոջ թաղման օրը քարոզիչ սրբա-
զանը անոր բարեմանութեանց գովաբանութիւնները
ընելէ առաջ խօսքը սգակիրներուն ուղղելով՝ կ'ըսէ .

— Ա՛վ բարեպաշտ ժողովուրդ , գիտէք թէ ի՞նչ էր
այս կինը ...

Ս.մու սինը .— Սրբազան , ինչո՞ւ ժողովրդեան կը
հարցնես , ինձի հարցուր անոր ի՞նչ ըլլալը :

Տիկին Անուշ իր առաջին ամուսնոյն մահուրնէն
վերջ կ'ամուսնանայ երկրորդի մը հետ , որ ամէն օր
պատճառ մը կը փնտուէր կինը հեծելու . տիկին Անուշ
ամէն ծեծ ուտելէն վերջ ձնրադրած կ'աղօթէր : Ամու-
սինը զայս տեսնելով կը հարցնէ .

— Ի՞նչու ամէն անգամ ծեծ ուտելուդ կ'աղօթես .

— Որովհետև առաջին ամուսինս բարկացած ատեն
միայն կը չախէր , իսկ դուն կը ծեծես , հիմա կ'աղօ-
թեմ որ դուն ապրիս , անշուշտ երրորդ ամուսինս պիտի
մեռցնէ զիս :

Պարտիզապանուհիի մը տղայ մը կը հարցնէ Բերայի մէջ
խանութպանութիւն ընող պտղավաճառի մը :

— Պարոն դեղձը դուք հոս քանիի՞ կը ծախէք :

— Տաս երեք զրուշ :

— Դուք շատ սուղ կուտարք մայրս 5 դրչի կու-
տայ կոր :

ՓԵՏՏՈՒԱՐ Or 28

1—14	<i>Կիր</i>	ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ
2—15	<i>Բ_2.</i>	Ա. օր մեծ պահոց
3—16	<i>Գ_2.</i>	Բ. օր » »
4—17	<i>Դ_2.</i>	Դ. օր » »
5—18	<i>Ե_2.</i>	Ե. օր » »
6—19	<i>Ուր</i>	Ո. օր » »
7—20	<i>Շր.</i>	Շ. օր » » <i>Տօն Թէոդորոսի</i>
8—21	<i>Կիր</i>	Կ. օր » »
9—22	<i>Բ_2.</i>	Բ. օր » »
10—23	<i>Դ_2.</i>	Դ. օր » »
11—24	<i>Դ_2.</i>	Դ. օր » »
12—25	<i>Ե_2.</i>	Եա. օր » »
13—26	<i>Ուր</i>	Ո. օր » »
14—27	<i>Շշ.</i>	ՏէԱՌԸՆԴԱԱՆԱՋ. Դգ. օր մեծ պահոց
15—28	<i>Կիր</i>	Ճգ. օր մած պահոց (Անառակին)
16—1	<i>Բ_2.</i>	Ճե. օր » » <i>Հ.Ց. Մարտ</i>
17—2	<i>Գ_2.</i>	Ճշ. օր » »
18—3	<i>Դ_2.</i>	Ճէ. օր » »
19—4	<i>Ե_2.</i>	Ճը. օր » »
20—5	<i>Ուր</i>	Ճթ. օր » »
21—6	<i>Շր.</i>	Ի. օր » » <i>Կիւրդի Երուսաղիմայ ելն.</i>
22—7	<i>Կիր</i>	Իե. օր » » <i>(Տնտեսին)</i>
23—8	<i>Բ_2.</i>	Իր. օր » »
24—9	<i>Գ_2.</i>	Իգ. օր » »
25—10	<i>Դ_2.</i>	Իդ. օր » » <i>(Միջինք)</i>
26—11	<i>Ե_2.</i>	Իե. օր » »
27—12	<i>Ուր</i>	Իկ. օր » »
28—13	<i>Շր.</i>	Իէ. օր » »

Ահա եկաւ ՓետրուԱՐ .
Ամսականդ ըուտով առ .
Կը փետուս չես գտնար,
Դիմակաւոր հանդէս, պար:

Կնոջմէն դժգոհ մէկու մը հարցուեցաւ թէ՝
— Ամուսնացած ատեն քանի՞ տարեկան էիր :
— Զեմ զիտեր բարեկամ, այն ատեն խելքս գլուխա-
չէր, կը պատասխանէ :

Տիգրան կ'ամուսնանայ ոչքին մէկը կոյր, ոտքը
կաղ և ականջը խուլ հարցուստ կնոջ մը հետ . երբ հար-
ցուեցաւ իրեն թէ՝
— Ի՞նչ անճաշակ մարդ ես եղեր, ի՞նչպէս ամուս-
նացար այդ կոյր աղջկան հետ :
— Աւելի լաւ, իր զրամներով վարելիք կեանք-
չի տեսներ :
— Սակայն ականջն ալ չի լսեր :
— Ալ ի՞նչ կ'ուզեմ, զիշերը քունիս մէջ եթէ սի-
րուհիս մասին բան մը խօսիմ չի լսեր :
— Էյ ոտքն ալ կաղ է :
— Աս պակասութիւնը սիրելի է, ամէն գացած տե-
ղըս ետեւէս չի կրնար դաւ :

— Յակոր, այս զիշեր երազս մահալլէպի տեսայ,
— 40 փարա տուր, երազդ իրականանայ :
— Ծօ՛ խենդ, 40 փարա ունենայի նէ երազս կը
տեսնայի :

Մ Ա Բ Տ Օ Ր 31

1—14	կիր	հը. օր Մեծ պահոց (Դատաւորին)
2—15	թ2.	իթ. օր » »
3—16	դ2.	լ. օր » »
4—17	դ2.	լա. օր » »
5—18	ե2.	լբ. օր » »
6—19	ուր	լզ. օր » »
7—20	Շր.	Դ. ՀՈՒՄՉԻ. ՄՈՒՏ ի ՎԻՐԱՊՆ լդ. օր մեծ պահոց
8—21	կիր	լե. օր Մեծ պահոց
9—22	թ2.	լզ. օր » »

Դարձանամուս եւ հասարակած. սիւ եւ զիւեր հաւոր

10—23	դ2.	լէ. օր Մեծ պահոց
11—24	դ2.	լը. օր » »
12—25	ե2.	լթ. օր » »
13—26	ուր	Խ. օր » »
14—27	Շր.	Պահք. Թիշատակ Ղազարու Յարութեան
15—28	կիր	ԾԱՂԿԱՁԱՐԴ, Պահք,
16—29	թ2.	Աւազ երկուշաբթի պահք.
17—30	դ2.	Աւազ Երեքշաբթի Պահք Ցիշ. 10 Կուսանաց
18—31	դ2.	Աւազ Զորեքշաբթի Պահք
19— 1	ե2.	ԱՀԱԳ ՀԻՆԳՇԲ. Պահք. Ցիշ. Ընթր. Քրիստոփի
20— 2	ուր	Աւազ Ուր. պահք. Ցիշ. Զիշ. Խց. թղմ. Թղմ. Քրտ. ի
21— 3	Շր.	Աւազ Շաբաթ Ճարագալոյծ Զատկի
22— 4	կիր	ԶԱՏԻԿ. Յարութիւն Ցիսուսի Քրիստոփի
23— 5	թ2.	Բ. օր ԶԱՏԻԿ Թիշատակ Մեռելոց
24— 6	դ2.	Դ. օր ԶԱՏԻԿ
25— 7	դ2.	Դ. օր Զատկի
26— 8	ե2.	Ե. օր Զատկի
27— 9	ուր	Զ. օր Զատկի
28—10	Շր.	Է. օր Զատկի եւ Ցիշ. Գլխու. Ցովհ. Մկրտչի
29—11	կիր	Ը. օր Զատկի նոր Կիւրակի
30—12	թ2.	Թ. օր Ցինաց
31—13	դ2.	Ժ. օր Ցինաց

Դ Յ Շ Տ Ծ Զ Ե Ց Խ Վ Ա Յ Ց Խ Վ Ա Յ Ց Խ Վ Ա Յ Ց Խ Վ Ա Յ Ց Խ
 Գարնանասկիզբ ՄԱՐՏ ամիս,
 Մառեւ ծաղկին պարտէզիս.

Բնուրիւնը կ'արքննայ
Իր խոր քունեն նդեմայ:

— Գուղում հայրիկ, ինձի տասը փարա տուր.
 — Անուշիկ զաւակս, փարա չունիմ.
 — (Մօրը գառնալով) Ուրիշ մարդ չի գտար աէ,
 աս 5 փարասրզ մարդուն հետ կարգուեցար:

★

Հովիւ մը իր ոչխարները արածելու ատեն՝ Անայիս
 և Գարեգին երկու նշանածներ անոր մօտենալով գեղեցիկ ոչխար մը կը տեսնեն, որ հովիւը կը գդուեր:
 — Այս ոչխարը մա՞նչ է թէ աղջիկ, կը հարցնեն:
 — Մանչ, կը պատասխանէ հովիւը:
 — Ուր է ասոր կոտոշները:
 Հովիւը.— Ամուսնանտլէն վերջ կը բուժնի.

★

Նուագածու մը կ'ուզէ ամուսնանալ մեռել լուացոզ կնոջ մը հետ, բարեկամները զարմացմամը կը հարցնեն պատճառը, կը պատասխանէ.
 — Որովհետեւ հարսնիքի ժամանակ զիս կը կանչեն, իսկ երբ մեռնին կիսս:

★

Թուաբանութեան դասի ատեն.

Վարժապետը.— Տարբեր սեռերէ բաներ իրարու հետ չեն գումարուիր...

Աշակերտներէն մին որուն հայրը կաթնավաճառ էր կը հարցնէ.— Սակայն իմ հայրս իւչպէս ջուրը կաթին հետ կը գումարէ...

Ա Պ Բ Ի Լ Օր 30

1—14	Դ ₂	Ժա. օր Յինանց
2—15	Ե ₂	Ժր. » »
3—16	Ուր	Ժգ. » »
4—17	Շբ.	Ժդ. » »
5—18	Կիր	Կանազ Կիրապէէ
6—19	Բ ₂	Ժգ. օր Յինանց
7—20	Գ ₂	ԱհեսուիՄ Սթ. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՑ
8—21	Դ ₂	Ժր. օր Յինանց
9—22	Ե ₂	Ժթ. օր Յինանց
10—23	Ուր	Ի. օր Յինանց
11—24	Շ ₂	Իա. օր Յինանց
12—25	Կիր	Իբ. » »
13—26	Բ ₂	Իգ. » »
14—27	Գ ₂	Իդ.Տարեղարծ գհկ. Սթ. ՄՈՒՀԱՄՄԵԾ Ե. Կայսեր
15—28	Դ ₂	Իե. օր Յինանց
16—29	Ե ₂	Իզ. » »
17—30	Ուր	Իէ. » »
18—31	Շբ.	Իը. Լտ. Մայիս
19—1	Կիր	Երեւում Սուրբ Խաչին
20—2	Բ ₂	Լ. օր Յինանց
21—3	Գ ₂	Լա. օր Յինանց
22—4	Դ ₂	Լր. օր Յինանց
23—5	Ե ₂	Տելկ. Խօրելլեկ
24—6	Ուր	Լգ. օր Յինանց
25—7	Շբ.	Լի. » »
26—8	Կիր	Լզ. » »
27—9	Բ ₂	Լէ. » »
28—10	Գ ₂	Լը. » »
29—11	Դ ₂	Լթ. » »
30—12	Ե ₂	ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՊԻՒՆ մեկն է, չի խաբուիս,
Անձրեւոս է այս ամիս,
Թրջած մուկի նմանիս,
Թէ հովանոց դուն չունիս:

Բուսաբանութեան դասին ատեն դասատուն կը հար-
ըընէ աշակերտին թէ՝
— Խնձորը ե՞րբ կը փրցնեն :
Աշակերտը .— Պարտիզանին շունը կապուած ժա-
մանակ . . .

Թուաբանութեան դասի ատեն .

Վարժապետը .— Ըսենք թէ գրպանդ 5 հատ մէկ
մէկ զրուշնոց կային և ինկան, գրպանիդ մէջ ի՞նչ կը
մնայ :

Աշակերտը .— Քառասուննոցներուն ինկած ծակը :

Վարժապետը զրօսանքի ժամանակ աշակերտները
շուրջը հաւաքելով կ'ըսէ .

— Տղաքս նայեցէք որ պարկելու և պատուաւոր
մարդիկ ըլլաք որ ամէնքը ձեզ յարգեն :

Աշակերտներէն մին կը հարցնէ թէ՝

— Մէկու մը պատուաւոր ըլլալը ինչպէս կը ճանչ-
ցուի :

Վարժապետը .— Տեղէ մը անցած ատեն ամէն մարդ
ոտքի կ'ելնեն . . .

Աշակերտը .— Ըսելէ իմ հայրս շատ պատուաւոր
մարդ է, մայրիկիս հետ կուիւ ըրած ատեն ամբողջ թա-
ղեցին ոտքի կը հանէ :

Մ Ա Յ Ի Ս Օ Ր Յ

1—14	Ուր	Պահք Խա. օր Յինանց
2—15	Շբ.	Իբ. օր Յինանց
3—16	Կիր	Խզ. օր Յինանց
4—17	Բշ.	Խդ. օր Յինանց
5—18	Գշ.	Խե. օր Յինանց
6—19	Դշ.	Պահք Խզ. օր Յինանց
7—20	Եշ.	Խէ. օր Յինանց
8—21	Ուր	Պահք Խը. օր Յինանց
9—22	Շբ.	Խթ. օր Յինանց.
10—23	Կիր	ՀՊԻԵԳԱԼՈՒԽԾ
11—24	Բշ.	Բ. օր Հոգեգալստեան պահք
12—25	Գշ.	Գ. օր , , ,
13—26	Դշ.	Դ. օր , , ,
14—27	Եշ.	Ե. օր , , ,
15—28	Ուր	Զ. օր , , ,
16—29	Շբ.	Զ. օր , , ,
17—30	Կիր	Ցիշ. Եղիայ Մարգարէի
18—31	Բշ.	Հոկիսիմեանց Կուսանաց
19—	Գշ.	Գյաեանեանց Կուսանաց Կտ. Յունիս
20—	Դշ.	Պահք
21—	Եշ.	Ցովի. Կարապետի Եւ Աթանազինեաց Եպս.ի
22—4	Ուր	Պահք
23—5	Շբ.	Դր. ԼՈՒՍԱՀՈՌՁԻ ԵԼՆ Ի ՎԻՐԱՊԷՆ
24—6	Կիր	Տօն Կթդ. Եկեղեց. Սուրբ էջմիածնի
25—7	Բշ.	Մանկանց Բ' լոհիչմի Եւայլն:
26—8	Գշ.	Կուսանացն նունեայ Եւ Մանեայ
27—9	Դշ.	Պահք
28—10	Եշ.	Իշխանաց Սահակայ, Յովսէփայ Ելն.
29—11	Ուր	Պահք
30—12	Շբ.	Մեծն Ներսէսի Հայրապետի Եւ Խաղայ Եպս.ի
31—13	Կիր	Բարեկենդան պահոց Լուսաւորչի

ԱՅՍԻՍՆ եկաւ վերջապէս,
Թագուիի մ' է սիրակէզ,
Անուշ զեփիւռ, մեղմիկ, հեզ,
Բուրումն ծաղկանց բերեն ենք:

Արմենակ հօրմէն մնացած ժառանգութիւնը յիմարաբար վատնելէ վերջ կ'ամումնայ խիստ գեղեցիկ օրիորդի մը հետ. զոքանչը փեսին սա խրատական խօսքերը կ'ուղղէ:

— Կը յուսամ թէ ալ այսուհետեւ յիմարութիւններդ մէկ կողմ պիտի դնես.

— Կ'ուխտեմ որ այս վերջին յիմարութիւնս պիտի ըլլայ:

Վաթսունը անցուկ դրամատէր ամուրի մը կ'ուղէ ամումնանալ, բարեկամները կը հարցնեն թէ՝

— Ինչ գաղափարով այս տարիքէդ վերջ կ'ուղիս ամումնանալ:

— Կը փափաքիմ զաւակ մը ունենալ որ հարստութիւնս օտարներու ձեռք չփանայ:

— Սակայն ընտրած աղջիկդ շատ պատուաւոր ու աղնուական դասակարգէ է:

Ամբակում աղա կինը մեռնելէ անմիջապէս վերջ, կ'ամումնանայ իր Ամերիկացի խափշիկ սպասուհին հետ, բարեկամները զարմացմամբ երբ պատճառը հարցուցին իրեն, պատասխանեց.

— Սիրելի կնոջս սուզը կը բռնեմ:

ՅՈՒՆԻԿՈՅ Or 30

1—14	<i>Բ₂</i>	Պահը Եպիփանոս Կիպրացւոյ, եւ Բարելոնայ
2—15	<i>Գ₂</i>	Պահը, Կոստանդ.ի արքայի եւ մօրն Հեղինեայ
3—16	<i>Դ₂</i>	Պահը
4—17	<i>Ե₂</i>	Պահը
5—18	<i>Ուր</i>	Պահը
6—19	<i>Շր</i>	Գևհծ Նշանաց Ս. Գրիգոր Լոհսպիորաք
7—20	<i>Ի/Ռ</i>	
8—21	<i>Բ₁</i>	Վկայիցն Անտոնինոսի, Թէոփիլոսի եւլն.
9—22	<i>Գ₂</i>	Դանիէլի Մարգարէին ու իրից մանկանցն
10—23	<i>Դ₂</i>	Պէր, Ամսիմացրկե. Կարմանայ զիեւեց Երկրի.
11—24	<i>Ե₂</i>	ԹըրգՄշՑՆ. ՍԱՀԱԿԱՅ եւ ՄԵՄՐՈՊԱՅ
12—25	<i>Ուր</i>	Պահը
13—26	<i>Շր</i>	Տրդտ. արքային, Աշխէնի եւ Խոսրովիլիլոյ
14—27	<i>Կիր</i>	
15—28	<i>Բ₂</i>	Կալիստրատոսի, քրսն. եւ իննից ԵւՂունկիանոսի
16—29	<i>Գ₂</i>	Զաքարիա Մարգարէի
17—30	<i>Դ₂</i>	Պահը
18—1	<i>Ե₂</i>	Եղիսէի Մարգարէի Լ. Յուլիս
19—2	<i>Ուր</i>	Պահը
20—3	<i>Շր</i>	Երկոտասան առլոց. եւ Պօղոսի Առքլ.
21—4	<i>Կիր</i>	Բարեկենդան Վարդավառի Պահոց
22—5	<i>Բ₂</i>	Ա. օր պահոց Վարդ.
23—6	<i>Գ₂</i>	Բ. » » »
24—7	<i>Դ₂</i>	Գ. » » »
25—8	<i>Ե₂</i>	Դ. » » »
26—9	<i>Դ₂</i>	Ե. » » »
27—10	<i>Ե₂</i>	Յիշտ. Տպնկ.ի Հնոյ եւ Նորոյս Ս. Եկեղեցւոյ
28—11	<i>Ուր</i>	ՎԱՐԴԱՎԱՐ, Տօն Այլակերպութեան Քրիստոսի
29—12	<i>Շր</i>	Բ. ՕՐ. ՎՐԴ. ՅԻՇ. ՄԵՌԵԼՈՅ
30—13	<i>Կիր</i>	Գ. օր Վարդավառի

Ական-ագճ-ագճ-ագճ-ագճ-ագճ-ագճ-ագճ-ագճ-
 Սիլվենամուռին է ՅՈՒՆԻՄ
 Գրպանդ դրամ քե ունիս,
 Օդփոխութեան կը մեկնիս,
 Հուն, ՄԵծ Կղզի. ԵԵՐԴ Բարիզ:
 Փաստաբան Արթին է ֆէնտի չափսպանց չափախօս
 էր. Դիմացինին երբէք փասելու առիթն չէր տար, այս
 պատճառաւ իրեն խորհուրդ հարցնողները չէին կրնար
 իրենց միտքը բացատրել: Յակոբ աղա ամենակարևոր
 դասի մը մասին խորհուրդ հարցնելու եկած ատեն
 Ծառան.— Արթին է ֆէնտիին հետ տեսնուելու հա-
 մար պէտք է քիչ մը սպասել:
 Յակոբ աղա.— Խնչու, հիմա անպատճառ տեսնել
 կ'ուզեմ զինքը:
 Ծառան.— Շատ լաւ, հիմա չէք կրնար տեսնել,
 որովհետեւ կ'ածիլուի:
 Յակոբ աղա.— Աւելի լաւ, ածելին կոկորդին վը-
 շայ եղած ատեն միայն կրնամ միտքս պարզել:—
 Պողիկոռապաղա ջերմուկներէն վերադարձած ատեն
 ուրախութեամբ յայտնեց իր տիկնոջ:—
 — Փառք Աստուծոյ, ա'լ ոօմաղիզմի ցաւերով չափու-
 տառապիմ:
 Կինը.— Վայ, ատ ի՞նչ գէշ հաւատիս էր տուիր,
 ես հիմունչ պիտի ընեմ:
 Պողիկոռա.— (Բարկանալով) Ի՞նչ, միթէ իմ տա-
 ռապանքս քեզի հաճոյք կը պատճառէ:
 Կինը.— Ցաւերէդ աղատիլդ աղէկ ամա, հիմա
 հաւային աւրուիլը չպիտի կրնաս խապար տալ քի անոր
 կէօրէ չամաշը լուալու էլլամ:

ՅՈՒՆԻՄ ՕՐ 31

1—14	Դ ₂ .	Պահք
2—15	Ե ₂ .	Եսայեայ Մարգարէի
3—16	Ուր	Պահք
4—17	Շր.	ԹԱԴէՌՈՍԻ ԱՌԱՔԼ. ԵՒ ՍԱՆԴԻՑՈՑ ԿՈՒՍԻՆ
5—18	Կիր	Կիպրիանոսի եպս.ի եւ 45 վկալից եւն.
6—19	Բ ₂ .	Աթանագինեայ եպս.ի եւ աշակերտացն
7—20	Գ ₂ .	Պահք
8—21	Դ ₂ .	Նախահարցն Աղամայ, Արէլի, Ենովքայ, Նոյի եւն.
9—22	Ե ₂ .	Պահք
10—23	Ուր	Ղանն Գրի եւ Խնլի
11—24	Շ ₂ .	Որդւոց, Թոռանց Գր. Լուս., Արիս. Վրդա. Յուս-
12—25	Կիր	
13—26	Բ ₂ .	Եղիազարու, Շմաւոնայ եւ եօթն որդւոց նորին
14—27	Գ ₂ .	Երկուտասան Մարգարէից
15—28	Դ ₂ .	Պահք
16—29	Ե ₂ .	Սոփիալ, Պիստոսի, Էլափիսի եւ Ազապեայ
17—30	Ուր	Պահք
18—31	Շ ₂ .	Պետրոսի հայրապետին, Վլառա եպս.ի
19—1	Կիր	Լ. Օգոստոս
20—2	Բ ₂ .	Անտոնի ճգնաւորի
21—3	Գ ₂ .	Թէոդոսի արքայի եւ մանկանց Եփեսոսի
22—4	Դ ₂ .	Պահք
23—5	Ե ₂ .	Կիրակոսի եւ մօրն Յուղիտայի
24—6	Ուր	Պահք
25—7	Շր.	Աթանասի եւ Կիւրդի հայրապետաց
26—8	Կիր	
27—9	Բ ₂ .	Վահանայ Գողթնացոյ եւն.
28—10	Գ ₂ .	Ճգնաւորաց Տրիբոնի, Պարսամայ եւ Ոնոփրիոսի
29—11	Դ ₂ .	Պահք
30—12	Ե ₂ .	Եւգինեայ կուսին, հօրն մօրն եւն.
31—13	Ուր	Պահք

Շատ տափ կ'րնե այս ՅՈՒԼԻՍ,
Խւղո՞ւ մարդ ես, կը հալիս,
Տափ օրերուն մ'ուտեր միս՝
Վերջն անդադար կը քերուիս:

Մովսէս դեռ Յ տարեկան եղած ատեն միշտ կը
դպկար, որ հօրը հետ ճաշէ: Օր մը երբ դարձեալ ոտ-
քերը գետին զարնելով կուլար, մայրը զայն հանդար-
տեցնելով կ'ըսէ.

— Տղաս, մինչեւ որ պեխերդ չի բումնին հայրիկիդ-
հետ սեղան չես կրնար նստիլ: Այդ միջացին տանը կա-
տուն կը մօտենայ, թաթը երկնցունելով կ'ուզէ Մով-
սէսի պնակէն միսին կտորը առնել, Մովսէս ձեռքի
պատարաքաղը կատուին զլիսուն իջեցնելով կ'ըսէ.

— Դուն խոչոր պեխեր ունիս, գնա հօրս հետ
ճաշէ:

ԹՅՈԲԱԼ ՇԵՅԹԱՆ. — Կավո՞չ, Եգիպտոս դացիր
նէ արաբերէն սորպեցա՞ր:

ԿԱՎՈՅՈԾ. — Սուապի մը պէս:

Թ. ՇԵՅԹԱՆ. — Շատ աղէկ, քեզի բան մը հար-
ցընեմ, բսէ նայիմ, աղքատին ի՞նչ կ'ըսեն:

ԿԱՎՈՅՈԾ. — Մըսկին կ'ըսեն:

Թ. ՇԵՅԹԱՆ. — Է, հարուստին ի՞նչ կ'ըսեն:

ԿԱՎՈՅՈԾ. — Մինչեւ դրամները հատնի, բան մը
չնն բսեր, գոգոզնալուն պէս անոր ալ մըսկին կ'ըսեն:

Երկու թեթեւաօլիկներ Բերայի շիտակ ճամբուն
վրայ կը շրջապատեն, ծերուկ մը ու անոր երկու թե-
ւերը մտնելով, կը հարցնեն.

— Գոնէ ճշմարտութիւն մը լսնք, ըսէ տեսնենք
դուն խենդ ես թէ ապուշ:

Մերուկը. — Երկուքին մէջ տեղը:

Օ Պ Ո Վ Տ Ո Ս Ո Յ ՕՐ 31

1—14	Շը.	Գրիգորի Աստուածաբանին
2—15	Կիր	Եւգինէսի, Մակարիոսի եւն.
3—16	ԲՀ.	Անդրէի օօր.ի եւ բանակի նորին եւն.
4—17	Դշ.	Պահիք
5—18	Դշ.	Անդրիանոսի, կնոջ նորա եւն.
6—19	Եշ.	Պահիք
7—20	Ուր	Անդրիանոսի, կնոջ նորա եւն.
8—21	Շը.	Եփիսոսի Ս. Ժողովոյն 200 Հայրապետացն
9—22	Կիր	Քարեկնդան Ս. Աստուածածնի պահոց
10—23	ԲՀ.	Ո. օր պահոց Աստուածածնի
11—24	Դշ.	Բ. » »
12—25	Դշ.	Դ. » »
13—26	Եշ.	Դ. » »
14—27	Ուր	Ե. » »
15—28	Շը.	Տօն Շղկթ.ի Ս. էջմիածնի, ըստ տեսլեան Հուսարչի
16—29	Կիր	Վերափոխութիւն Ս. ԱՍՈՒԱԾԱԾՆԻ
17—30	ԲՀ.	Բ. ՕՐ ՎԵՐՓՈԽՄ. ԹԻՇ. ՄԵՌԵԼՈՅ
18—31	Դշ.	
19—	1 Դշ.	Պահիք Լ. Սևայք. 7Օրդ Մենդեան Տարեղան
20—	2 Եշ.	[Կայսեր Սուլքան Մ. Մուհամմէս Ն.
21—	3 Ուր	Պահիք
22—	4 Շը.	
23—	5 Կիր	
24—	6 ԲՀ.	
25—	7 Դշ.	Յվլմյ. Եւ Անն.ի ծնողաց Ած.ի եւ կննց. Իւղրց.
26—	8 Դշ.	Պահիք
27—	9 Եշ.	Երեմիա Մարգարէի
28—10	Ուր	Պահիք
29—11	Շը.	Արաքելոց Թովմայի, Յակոբայ, Շմալոնի
30—12	Կիր	Գիտ գոտոյն Ս. Աստուածածնի
31—13	ԲՀ.	Ստեփաննոսի Ուլմեցւոյ, Գոհարինեայ եւն.

Երսուն մեկ օր ՕԳՈՍՏՈՒ
Ալ վերջ գտնե ամառն ինս,
Թողիք զիւղերն , մտք փոս,
Զեր տուներուն՝ զերդ բառ:

Անառակ Երսունդ կը գանգատէր իր հօր թէ ամէն
օր վարժապետէն ծեծ կ'ուտէ և այդ պատճառաւ չէր
ուզեր դպրոց երթալ :

ՀԱՅՐԸ .— Տղաս , վարժարանը ասպարէզին բանա-
լին է , ան քու ապագադ պիտի բարւոքէ :

ՏղԱՆ .— Սակայն ծեծը . . .

ՀԱՅՐԸ .— Ծեծը արքայութենէն ելած է :

ՏղԱՆ .— Ծեծը աղէկ բան մը եթէ ըլլար , արքա-
յութենէն դուրս չէր եներ . . .

★

Գասպարի և Խրիստոյի բանակուիւը սա համոզումով
կը վերջանայ .

ԽՐԻՍՏՈ .— Սա սնուրանալի ճշմարտութիւն մըն-
է թէ աշխարհի բոլոր իմսստունները մինչ ելած են :

ԳԱՍՊԱՐ .— Ատոր ըսուլիք չունիմ , այսօր մէկ հատ-
մը իսկ մնացած չէ :

★

Սահակիկ աղա ամուսնանալէն Յ ամիս վերջ զա-
ւակ մը կ'ունենայ : Բարեկամներէն մին կը հարցցնէ .

— Զաւկիդ անունը ի՞նչ դրի՞ :

— Սուրհանդակ :

— Սուրանդակ անուն կ'ըլլայ :

— Եթէ Սուրհանդակ չըլլար , ի՞նչպէս կընար Յ ամ-
սուան ձամբէն Յ ամսուան մէջ հասնիլ :

ՄԵՊՏԵՄԲԵՐ ՕՐ 30

1—14	Դ ₂	Եղեկիէլի , եզրի եւ Զաք . հօրն Յովհ . Մկր.
2—15	Դ ₂	Պահը
3—16	Ե ₂	Յովհ . Կարապետին եւ Յորայ արդարոյն
4—17	Ուր	Պահը
5—18	Շր	Ս. Խիկիոյ . Ֆողովոյն 318 հայրապետացն
6—19	Կիր	Բարեկենդան Ս. Խաչի պահոց
7—20	Բ ₂	Ա. օր պահոց Խաչի
8—21	Դ ₂	Բ եւ ԵՆ . Ս. Ածակն.ի
9—22	Դ ₂	Դ
10—23	Ե ₂	Դ
11—24	Ուր	Ե
Ա. Ենանամուս եւ Խորկծ . լինի տիւ եւ գիշեր հաւր .		
12—25	Շր	Տօն Եկեղեցւոյ ի նաւակատիւ Ս. Խաչի
13—26	Կիր	ԽԱՉՎԵՐԱՅՑ
14—27	Բ ₂	Տօն ԽԱՉԻ Յիշ . մեռելոց
15—28	Դ ₂	Տօն Եկեղեցւոյ
16—29	Դ ₂	Պահը , Տօն Եկեղեցւոյ
17—30	Ե ₂	Տօն Եկեղեցւոյ
18—1	Ուր	Պահը , Տօն Խաչի , Լ. Տ. Հոկեսմբեր
19—2	Շր	Տօն Խաչի
20—3	Կիր	Բարեկենդան Վարագայ Խաչի պահոց
21—4	Բ ₂	Պահը , Սիմէռնի Սիւնակեցւոյն եւն .
22—5	Դ ₂	» Փեփր . Մարիա . եւ Շուշ . զատ . մեծին Վրդ .
23—6	Դ ₂	»
24—7	Ե ₂	Հայրապետացն Բարաղամու եւն .
25—8	Ուր	»
26—9	Շր	Գէորգայ զրվո.ի , եւն .
Տրդա . ան . Տ. Տ. Պէտրով Խ. Վեհի . Կրդ . Ամ. Հայոց		
27—10	Կիր	Տօն Վարագայ Ս. Խաչին
28—11	Բ ₂	Դաւթի Դվինեցւոյ եւն .
29—12	Դ ₂	Եւտաքէոսի , եւն .
30—13	Դ ₂	Պահը

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ նիւս մեկին
Դպրոցները կը բացուին,
Մի՛ տնտես ո՞վ տղայ,
Հոն պի՞ս գտնես ապագայ:

Զափազանց գէր մարդ մը կը փափաքի զաւակը
գիրկը առնելով գգուհել զայն:
— Եկու գիրկս զաւակս, քիչ մը քեզ սիրեմ:
Տղաս.— Հայրիկ, փորդ արդէն իմ տեղս զրաւածէ.
Էս ո՞ւր նստիմ:

— Հայրիկ ինծի թմբուկ մը առ:
— Տղայ, վերջը աշխատութեանս ատեն զիս անհանգիստ կ'ընես:
— Զէ հայրիկ, ես քնացած ատենդ կը չոլեմ:

Բժիշկը.— Ի՞նչ ունիք, տիկին:
Տիկինը.— Տօքթօրս, սիրտս շատ կը նեղուի:
Բժիշկը.— (Յննելով) Սոգափախութեան պէտք ունիք:
Տիկինը.— Զէ մի որ ամուսինս միասին պիտի գայ:

Հրանդ կ'ամուսնանայ խիստ տքեղ, տարիքոտ հարուստ կնոջ մը հետա: Գիշեր մը տունը գոզեր մըտնելով ամրող հարստութիւնը կը գողնան. հետեւեալ առտուն Հրանդ կը մտածէ.

— Սւելի լաւ չէր ըլլար, փոխանակ հարստութեանս, կինս գոզնային:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ Օր 31

1—14	b₂ .	հշանացն նահակայ եւ Համազատպայ
2—15	Աւր	Պահը
3—16	Շր .	Մըրոց 72 աշակերտացն Քրիստոսի
4—17	Կիր	
5—18	Բ₂ .	Փոկասու Հայրապետին եւն.
6—19	Դ₂ .	Կուսանաց Թիղիկեայ, Վառվառեայ, Պեղիքեայ
7—20	Դ₂ .	Պահը, Տճ. Գուրապան Պայրամը
8—21	b₂ .	Պանդաէռնի բժշկի, Երմոզեայ եւ Եպրաքսիայ
9—22	Ուր	Պահը
10—23	Շր .	Թրգմ. Մես., Եղշ., Մով. քերթողի, Խաւթի Անլյաղթի, Գր. Նրկ. եւ Ներսէսի Կլայեցւոյ
11—24	Կիր	Գր. Աղուանից եւ հարցն Թաթլոյ, Վարոփ եւն.
12—25	Բ₂ .	Առաք. Ան. Մատ. Բուռ. Փիլ. Յովհան. եւն.
13—26	Դ₂ .	Պահը
14—27	Դ₂ .	Դիմէս. Արիազ. եւ առանելոցն Տիմ. եւ Ցիտոսի
15—28	b₂ .	Պահը
16—29	Ուր	Մատթ., Մրկ. Ղուկասու, Յովհ. աւետրչն.
17—30	Շր .	Ղունկ., Յովս. Ասթկը. Յովս. Արեմթ., Ղազ. քերցն Մարթայի եւ Մարիամու. Լտ. Նոյեմբեր
18—31	Կիր	Թէստիսոնի քանանային եւն.
19—1	Բ₂ .	Պահը, Յովս. Ասթկը. Յովս. Արեմթ., Ղազ. քերցն Մարթայի եւ Մարիամու. Լտ. Նոյեմբեր
20—2	Դ₂ .	Պահը
21—3	Դ₂ .	Պահը
22—4	b₂ .	Խարիթհանց, Կալինիկեայ եւ Ակիւլինեայ եւն.
23—5	Ուր	Պահը
24—6	Շր .	Վարդպացն. Ռէթէսոփ, Դիմէսիոսի եւն.
25—7	Կիր	Գիւտ Խաչ
26—8	Բ₂ .	Անսատասայ քնհ. ին եւն.
27—9	Դ₂ .	Հիպերիքեանց, Սեւերիանոսի, Բարելայ եւն.
28—10	Դ₂ .	Պահը
29—11	b₂ .	Յովհաննու. Ուկերերանին
30—12	Ուր	Պահը
31—13	Շր .	Եմենայն Մըրոց

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր ի , մ տ ա ծ է .
Փ ա յ ս ու ա ծ ու լ ի ս ու ն ա ծ է .
Զ մ ե ո ս ա ս ի կ ե ր բ լ լ ա յ ,
Ն ո ն ո չ ի կ դ ի դ ո ղ ա յ ;

Դ ա տ ա ր ա ն ի ն մ է ջ 50ը ա ն ց ու կ տ ի կ ի ն մ ը վ կ ա յ ո ւ ։
Թ ե ա ն կ լ ի ւ ու ի , և ե ր դ ո ւ մ ո վ կ ը խ ո ս տ ա ն ա յ գ ի տ ո ւ ։
Գ ա ծ է լ ։
Դ ա տ ա ւ ո ր ր .— Ա ն ո ւ ն դ ի ՞ ն չ է :
Վ կ ա ն .— Ն ե մ զ ո ւ ր :
Դ ա տ ա ւ ո ր ր .— Ք ա ն ի ա տ ա ր ի կ ա ն ե ս :
Վ կ ա ն .— Ե ր ե ս ո ւ ն ը ն ո ր ի մ ե ր ո ւ ց ի :
Դ ա տ ա ւ ո ր ր .— Ո ւ ր մ ե ս ց ս ո ւ տ չ ի խ ո ւ ե լ ո ւ հ ա մ ա ր .
Ը ր ա ծ ե ր դ ո ւ մ դ :
Վ կ ա ն .— Ե թ է ձ ե ր հ ա ր ց ո ւ մ ե ր ո ւ ն մ է ջ ա տ ա ր ի ք չ ի ։
Պ տ ն ո ւ ե ր խ ո ս տ ո վ ա ն ո ւ թ ե ա ն ս մ է ջ ս ո ւ տ չ պ ի տ ի գ տ ն է ի ք .
(Մ ի հ ա ր ց ն ե ր ա տ ա ր ի ք կ ն կ ա ն ,
Չ ա զ գ ե ր ե ր դ ո ւ մ ա ն ո ր վ ր ա ն :)

Բ ե ռ ն ա կ ի ր մ ը , ծ ա ն ի ր մ ս տ ո ւ կ մ ը բ ե ռ ց ա ծ , բ ա զ մ ա ր դ փ ո ղ ո ց է մ ը ա ն ց ա ծ ա տ ե ն ա ն ց ո ր դ ն ե ր է ն մ է ! Հ ա զ ա ր ն ո ւ ե լ ո վ զ ա յ ն գ ե տ ի ն կ ը տ ա պ ա լ է : Ա ն ց ո ր դ ը բ ե ռ ն ա կ ի ր ի ն օ ձ ի ք է ն բ ռ ն ա ծ շ ի ս ա կ պ ա հ ա մ կ ա ն ո ց կ ա ռ ա վ ա լ -ն ո ր դ է , ո ւ ր հ ա ր ց ա ք ն ո ւ ա ծ պ ա հ ո ւ ն բ ե ռ ն ա կ ի ր ը ա պ ո ւ շ ա պ ո ւ շ շ ո ւ ր ջ ը զ տ ն ո ւ ո ղ ն ե ր ո ւ ն ե ր ե ս ը կ ը ն ա յ ի :

Ո Ս Տ ի կ Ա ն Ա Պ Ե Տ Ը .— Պ ա ր ա ն , ա յ ս մ ա ր դ ը հ ա մ ր է ,
Ի ՞ ն չ պ է ս կ ր ն ա ր ձ ա յ ն ե լ ք ի դ :

Ա ն Յ Ո Ր Դ Ը .— Կ ը ս ի ս ա ր ի ք , Պ . ո ս տ ի կ ա ն ա պ ե տ , ը ր ա ծ ը .
Ճ ե ւ ա կ ե ր պ ո ւ թ ի ւ ն է , ե տ ե ւ է ս ե կ ա ծ ա տ ե ն «վ ա ր տ ա ' ,
Վ ա ր տ ա ' » կ ը պ ո ւ ա ր :

Ո Ս Տ ի կ Ա ն Ա Պ Ե Տ Ը .— Ա ւ ր ե մ բ ո ղ ո ք ի լ ո ւ ի ր ա ւ ո ւ ն ք
չ ո ւ ն ի ս :

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր Օ Ր 30

1—14	Կ ի ր	Կ ո զ մ ա յ ի ե ւ Դ ա մ ի ա ն ո ս ի
2—15	Բ չ չ	Ո տ ե փ ա ն ն ո ս ի Հ ո ո մ ա յ հ յ ր պ . ի ն ե ւ ն .
3—16	Դ չ չ	Ա կ ի պ ս ի մ ե ա յ ե պ ա . ի ս ե ւ ն .
4—17	Դ չ չ	Պ ա հ ի ք
5—18	Ե չ չ	Հ ա յ ր ա պ ե տ ա ց ն Մ ե տ ր ո փ ա ն ո ս ի ե ւ ն .
6—19	Ո ւ ր	Պ ա հ ի ք
7—20	Շ ր	Հ ր ե շ տ ա կ ա պ ե տ ա ց ն Դ ա ր ի է լ ի , Մ ի բ ա յ է լ ի ե ւ ն .
8—21	Կ ի ր	
9—22	Բ չ չ	Մ ե լ ի տ ո ս ի Հ յ ր պ . ի ն , Մ ի ն ա ս ա յ , մ ի ւ ս Մ ե լ ի տ . ե ւ ն .
10—23	Դ չ չ	Գ ե մ ե տ ր ե ա յ վ կ ա յ ի ն ե ւ Բ ա ս ի լ ի ս կ ո ս ի
11—24	Դ չ չ	Պ ա հ ի ք
12—25	Ե չ չ	Գ ո ւ ր ի ա ս ո ց ե ւ ն .
13—26	Ո ւ ր	Պ ա հ ի ք
14—27	Շ ր	Ա ն դ ր է ի ե ւ Փ ի լ ի պ ո ս ի ա ռ ա ք ե լ ո ց
15—28	Կ ի ր	Բ ա ր ե կ ե ն դ ա ն թ ի ս ն ա կ ա ց պ ա հ ո ց
16—29	Բ չ չ	Ա . օ ր պ ա հ ո ց "
17—30	Դ չ չ	Բ . " "
18—1	Դ չ չ	Գ . " "
19—2	Ե չ չ	Լ ո . Դ ե կ տ ե մ բ ե ր
20—3	Ո ւ ր	Ե . " "
21—4	Շ ր	Հ ե ն ե մ ն . Ս . Ա Ս Տ Ը . ի
22—5	Կ ի ր	Ա . Կ ի ր . Ց ի ս ն ա կ ա ց
23—6	Բ չ չ	Կ ո ւ ս ա ն ա ց ն Յ ո ւ լ ի մ ա ն ե ա յ ե ւ Վ ա ս ի լ ո ւ հ ւ ո յ ն
24—7	Դ չ չ	Ղ ո ւ ն կ ի ա ն ո ս ի ք ն հ . ի ն ե ւ ն .
25—8	Դ չ չ	Պ ա հ ի ք
26—9	Ե չ չ	Կ ղ ի մ ա յ հ յ ր պ . ի ն , Բ ա զ ա ր ա տ ա յ ե ւ ն .
27—10	Ո ւ ր	Պ ա հ ի ք
28—11	Շ ր	Թ Ա Ր է Ո Ս ի ե ի Բ Ա Ր Թ Ո Ղ Ի Մ է Ո Ս ի Ա Ր Ա Ք Ե Լ Ո Յ Ն
29—12	Կ ի ր	Բ . Կ ի ր . Ց ի ս ն ա կ ա ց
30—13	Բ չ չ	Գ ե ն ա ր ի ո ս ի ե պ ա . ի , ե ւ ն .

Ա. Ենանավերջ ՆՈՅԵՄԲԵՐ .
Մեղմիկ ձմեռ մեզի բեր ,
Թէ քրիզը վերջանայ ,
Քեզ աղերսել պետք չկայ :

Պարոն Սէրսէմսու քիասեան կ'ամուսնանայ խիստ
գեղեցիկ կնոջ մը հետո : Երբ կը նշմորէ կնոջ շուրջը
պատող կարգ մը կրսկոտ երիտասարդները , ուղղակի
հրդեհի ապահովագրութեան գրասնեակ մը կը դիմէ :
Պաշտօնեան կը հարցնէ .

— Զեր ապահովագրելիք տունը կամ խանութը
փայտաշէ՞ն է թէ քարուկիր :

— Ոչ մին է ոչ միւսը , իմ կինս պիտի ապահովագրենք :

— Ուրեմն կեանքի ապահովագրութեան տետրակը՝
արձանագրեմ :

— Ո՛չ , հրդեհի ճիւղին արձանագրեցէք , որով
հետեւ կը վախնամ որ շուրջը դեգերող կրակոտ երիտասարդները օր մը կը բանկցնեն զայն :

Տէր եւ Տիկին Մանթարեան ամուսնացած օրերէն
ի վեր երբէք տուներնէն կոփւր պսկաս չէր : Վերջապէս
միաձայնութեամբ կ'որոշեն մինչեւ յառաջիկայ հինգ-
շաբթի օր , օրինական միջոցներու դիմելով իրարմէ
բաժնուիլ : Հետեւեալ օրը տիկին Մանթարեան շու-
կայէն կարգ մը տան վերաբերեալ ապրանքներ գնելով
կ'ազդարարէ խանութպանին որ զանոնք իրենց տունը
դրկէ .

ԽԱՆՈՒԹՊԱՆՔ . — Զեր անունը ի՞նչ է , տիկին :
— Տիկին Մանթարեան՝ մինչեւ հինգշաբթի առա-

ւոտ :

ԴԵԿԱՍԵՄԲԵՐ ՕՐ 31

1—14	Դ ₂	Ցովակիմայ , եւն .
2—15	Դ ₂	Պահր
3—16	Ե ₂	Հրցն . Պողոսի , Պողայ . ի Մակ . Եւագ . Արս . Պի . եւն .
4—17	Ուր	Պահր
5—18	Եր	Նիկողայոսի եւ Գր . Սքանչելագործի եւն .
6—19	Կիր	Գ . Կիր . Յիս . Բրկն . Ս . Ցկր . պահոց
7—20	Ա .	Պահր , Մինասալ , Երմոքինեայ եւն .
8—21	Դ ₂	» Կառլ . , Պողիկարպոսի եւն .
9—22	Դ ₂	» Յջ . Ս . ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ
10—23	Ե ₂	ՑԵՐԵԿԸ Ականի երկ . եւ գիշերն կարճանալ .
Պահր , Եւստրատիոսի , եւն .
11—24	Ուր	Պահր
12—25	Եր	Ցակորբայ Մծ . հրպ . ին . Մարուգէի եւ Մելիտոսի
13—26	Կիր	Գ . Կիր . Յիսն .
14—27	Բ ₂	Հրպան . Իգնատ . Աղոէի եւ Մարութայի եպս . ի
15—28	Դ ₂	Ֆէովումպայ Եպս . ի եւն .
16—29	Դ ₂	Պահր
17—30	Ե ₂	Կուսցն . Ինդոսի , Կոմֆնայի եւն .
18—31	Ուր	Պահր
19—1	Եր	Արգարու թագաւորին
Լ . Յուն . եւ Ցարեմուս 1916 քուականի
Ե . Կիր . Յիսնակաց
20—2	Կիր	Արք . եւ Խոր . Կոչմայի եւ Դամի .
21—3	Բ ₂	Արք . եւ Խոր . Կոչմայի եւ Դամի .
22—4	Դ ₂	Աստուածաղբոյ Վկային
23—5	Դ ₂	Պահր
24—6	Ե ₂	Դրթ . մարգարէին եւ Ցկր . առաքելոյն
25—7	Ուր	Պահր
26—8	Եր	Ստեփաննոսի Նախասարկաւագին
27—9	Կիր	Զ . Կիր . Յիսնակաց
28—10	Բ ₂	Առաքելոցն Պետրոսի Պողոսի
29—11	Դ ₂	Որդւոց Որոտման Բրկ . Ծննդեան
30—12	Դ ₂	Ա . օր պահոց Ենդեան
31—13	Դ ₂	Բ . » » »

Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ
 18 Դեկտեմբերին առինք, Տեղուան մէկն ալ քաղեցինք,
 Տեղուան մէկն ալ քաղեցինք
 Երանի քէ գալ տարի, Հետր բերէ նոր բարի,
 Հետր բերէ նոր բարի
 Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ Շ

Սրճարանին մէջ Հայկ Ա Պաղաբկ կը վիճաբանէին
 թէ նոյի տապանը ձիթենիի ճիւղ տանող աղաւնին
 արո՞ւ էր թէ էգ: Մոյս միջոցին Թօրալ Շէյթան ներս կը
 մտնէ, Հայկ անմիջապէս անորթ օծիքէն: բռնելով կը
 հարցնէ: առօգութ ու բոլոր սիմառնութ պարզած:

— Թօրալ Շէյթան, աղէկ որ եկար, ըսէ նայիմ
 նոյի տապանը ձիթենիի ճիւղը տանող աղաւնին արո՞ւ
 էր թէ էգ:

Թ. ՇէՅթԱՆ. — Արո՞ւ: առաջ ուժ առաջ առաջ
 ՀԱՅԿ. — Ինչո՞ւ գիտես:

Թ. ՇէՅթԱՆ. — Եթէ էգ ըլլար՝ այնչափ ժամա-
 նակ բերանը գոց չէր կրնար կենալ:

★

Դրագէտի մը բարեկամները՝ աօր մը իրեն կը հար-
 ցունեն թէ ինչո՞ւ միշտու դրպանը իր գրիչը կ'ունենայ-
 ու զայն խնամքով կը պահէ միշտ ժիւէին գրպանը,
 գիր գրելէ ետք մաքրելով զայն վայրկնաբարը: Ցի-
 եալը կը պատասխանէ.

— Ինչու որ ամէն գացած տեղերս կաղամարներուն
 քով միշտ իրենց սեփական մասնաւոր գրիչները չեն
 գտնուիր, որով զիս գրելու հաճոյքէն չեմ զրկեր:
 Համարձակօրէն ամէն կաղամարի մէջ կը թաթխեմ,
 զայն բառոն մը բանելէ ետք և կը գրեմ, ըլլան անոնք
 հին, նոր, արձամէն, ոսկին, քառչուէ, քոփսթալէ,
 ճենապակիէ եւն: Վերջապէս ամէն նվաթէ կաղմուած
 կաղամարներ կատարեալ ասպնջականութիւն կ'ընեն
 ուր որ երթամ անխօս կերպով:

Ա Բ Ե Կ Ե Լ Ք Ի
ԱՄԵՆԱՄԵՇ ՀԱՅ ՎԱՀԱՌԱՏՈՒՆԸ ԹԵՅԻ
Կ. ԵԱՎՐՈՒԽԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ՀԱՍԱՏԵԱԼ 1880Ի Ն
 (Փնտուի թէի ամէն տուփի ծրարի վրայ
 խարսխանիւ մարտան)

Աժամ, սենուառ, տնուանամ թյեր
 ՄԵՇԱՔԱՆՈՒ կի ԳՈՔԲԱՔԱՆՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
 ձևս մրեն՝ Չինաստան, Հնդկաստան, Եւրանէ եւ
 Ճավայէ ներառուած մնալու թյերու:
 Գուտային լուսնաւորութիւնն փորով եւ խր-
 ճամսով կը հասրուին:
 ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՆԻՇ. և. Պալիս Պանետ-Գարու, ձեւալ
 պէ խանի դրան կոց:

Տ Օ Ք. Յ Ա Հ Ա Ր Լ Ե Ա Ն

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ
 ԳԱՂՂՆԱԿԱՆ ԱԽՏԻ

Բրօֆ. Էկիրիիի 606 Սպլվարսան դեղով:
 Հիմնական բուժում ջերմամիզութեան, մի-
 զամանի եւ երիկամունիքի հիւանդութիւննե-
 րուն՝ կար եւ նար մերնով:

Սմէն տեսակ զրգողութիւններ միզանցի
 եւ արգանդի հիւանդութիւններու եւ աջ մաս-
 աւոր խնամք հիւանդներու: աջ աջ զն բան Ս
 այդ այդ Կ'Իբդունի ամէն օր իր դարմանատւնը առա-
 սիրենի, Թրամբէյի նամբուն վրայ, և Ֆէպիւար-
 լու պահկարչատան առաջին յարկը: այդ այդ կու չը
 Թո՞ղ երբան վեներական հիւանդութիւնները Տփ. ՈՒՂՈՒՐԼԵՍՆԻՆ:

ԶԱԻԷՆ ՍՐԲԱԶԱՆ

Ո՞վ է Զաւէն Սրբազնի:

Մարդ մը, զոր խունկով մուտով բերիմ, երկիմքին մինչեւ եօրներորդ խալք բարձրացուցիմ, և ճիմսկ ալ բեփեարզլա բերելու կ'աշխատիմ, թա հայկական դարսուոր սովորութեան:

Ոչ ոք կը յիշէ քէ երեք Զաւէն Ս. խնդրագիր մը ներկայացուցած ըլլայ Ազգ. ժողովին՝ աղերսելով.

— Ա.ման, զիս Կ. Պոլսոյ Պատրիարք ըինեցէք:

Մարդոր շատ աղջուածան եղաւ պատրիարք ըլլալուն, քայլ ինչ ընէ որ վեր թինէ պեխը, վար թինէ մօռթէք:

ՄԵՐ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

Ահա՛ այս տարի, ուրիշ տարիներէ բացառութիւն կազմելով, մանրամասն օրացոյց մը գրինք, Ս. Փրկչի օրացոյցին մաս խածցնելու աստիճան :

Թէ ինչու :

Մեր ընթերցողներուն կողմէ, մենք կ'ուզզենք այս հարցումը մեզի՝ փութալով տալ նաև պատասխանը :

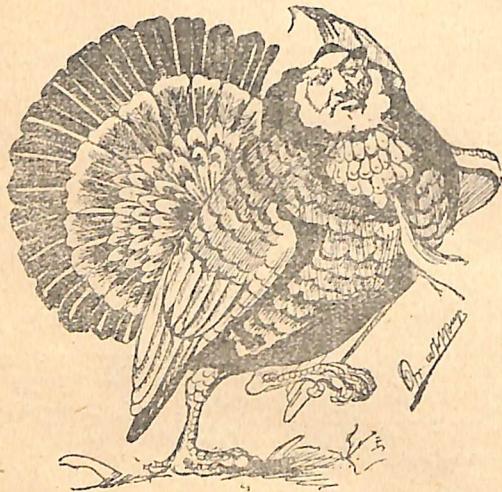
Նկատելով որ աս տարի խնայողութեան տարի է, հաշիւ ըրինք որ լուրջ և ամբողջական օրացոյց մը դրուելու էր, ընթերցողին 50 փարա շահել տալու համար :

Նկատելով դարձեալ, որ մեր Ս. Հայրապետանեանը տարւոյն 365 օրերուն կէսէն աւելին Պահքի յատկացուցած են, մէկը՝ Մեծ Պահք, միւր՝ Հոգեգալուստին, մէկալը՝ Լուսաւորչի, ուրիշ մը չեմ գիտեր ի՞նչ Սուրբի կամ Տօնի Պահք անուններով, և միւս կողմէ՝ մանաւանդ քօքօզութեան այս տարուան մէջ է որ հէլվան, ձէթը, ֆասուլիա բիազին, տօլման, զէյթինը, ընկոյզը, կաղինը եւն ինքնակոչ հիւրերն են մեր սեղաններուն, վանկիով անկէ ոռութօն, բիլագը, հաւը, հինտին, մայնէզը, պիֆթէքը, ժամազոնը եւն, մանաւոր կերպով նշանակեցինք Պահքի օրերը, հասկցնելու համար մեր բարեպաշտ ընթերցողներուն — մեր ընթերցողներէն ո՞րը ըարեպաշտ չէ արդէն՝ թէ զէյթին հաց երբ ուտեն՝ նոյն օրը օրացոյցին մէջ «Պահք» նշանակուած է, և հետեւաբար Ս. Հայրապետաներուն պատուէրն է որ կը գործադրին :

Կարծեմ զէշ չէ մտածածնիս :

Մեր մտածած ո՞ր բանը արդէն գէշ կ'ըլլայ, որ առ գէշ ըլլայ :

ՕՐՄԱՆԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ

Համիտի շրջանին՝ ամէն կողմ Օրմանեան:

Համիտ ինկաւ՝ դարձեալ Օրմանեան:

Մինչեւ անցեալ տարի՝ Օրմանեան, իբր ամբաստանեալ:

Հիմա դարձեալ Օրմանեան՝ իբր երուսաղէմի քննիչ:

Օրմանեան անոնն նախասահմանուած է մի՛շո խօսուելու,
աղէկ կամ գէշ, աննպաստ կամ նպաստաւը, բայց միշտ պիտի
խօսուի:

Եաքարաբաշխ Պատրիարք ըսին, համիտական Պատրիարք
ըսին, բայց Օրմանեան սրբազան է եւ կը մնայ մի՛շտ օրուան մար-

քսին, յարգուած բալթօլիներէն, իսկ դատափետուած բալթօսրզներէն:
Ո՞ւ աւելի կ'արժէ, բալթօլիներուն յարգա՞նքը, թէ բալ-

թօսրզներուն՝ հակառակը... Ատիկա Օրմանեան Սբրազանը աւելի

կը գնահատէ:

ՄԵՌԱՅՑ

Այո՛, տարի մըն ալ անցաւ, բայց Աստուած միայն
գիտէ որ ի՞նչպէս անցաւ:

Կամ աւելի շիտակը՝ տարի մը չանցաւ, այլ մենք
ենք որ անցա՞նք:

Հաւատացէք, այս տարին գիս քսան տարի մը
ծերացուցած պիտի ըլլար, եթէ սովորական խամսըզու-
թեանս դիմած չըլլայի:

1914 տարին Մահուան տարի մը եղաւ ամբողջ
աշխարհի համար:

Եւ տակաւին կը զարմանամ կոր որ այս ընդհա-
նուր մահացումին մէջ ի՞նչպէս տակաւին ողջ մնացի եւ
այս տողերը կրնամ կոր զրել՝ ջանալով քիչ մը զուար-
թութիւն սփոել չորս կողմս:

Եւ բնաւ մի՛ զարմանաք, եթէ այս տողերը կար-
դացած ատեննիդ, ես անդիի աշխարհ չուած ըլլամ,
որովհետեւ այս տարին ...մեռնելու տարի է:

Բայց ի՞նչ հարկ կալ մեռնելու, երբ արդէն...
մեռան եմ:

Համաշխարհային գրիչին առջեւ անկուտիութենէ
մեռա՛յ:

Կէս ոսկի բաժնեգինի տեղ 100 փարա վճարող բա-
ժանորդներու անկուտիութենէն մեռա՛յ:

Տապանակուխոտի քալելէն մեռա՛յ:

Ճաշարանին մէջ ճաշացուցակին գիմացի կերակուրի
փոխարժէքները հաշուելէն մեռա՛յ:

Ինծի ծառայող կառաօններու պախչիշ չկարենալ տալուս ողորմելիութենէն ամօթէս մեռայ:

Ամսու գլխուն տունին վարձքը չկարենալ վճարելու նոպայէն մեռայ:

Իրարու ետեւէ եկող առնելիքւորի նէլպէրէն մեռայ:

Հարիւր անգամ հածիղ ըլլալու խայտառակութենէն մեռայ:

Աղուորիկ բարեկամուհիներս Սանթրալի մէջ ճաշի չհրամցնելուս և կառքով պտոյտի չկարենալ տան'լուս անձարակութենէն մեռայ:

Մեր խահուէճիին աղերսարկու ակնարկներէն և վկրեսիկ կերակուր զրկելու վարանող ճաշորանապետիս անկրթութենէն մեռայ:

Թատրոնի մէջ երեք օր իրարու վրայ պօռալէ և ցատկելէ ետքը, առանց տասնոց մը առնելու թատրոնէն դուրս ելած ատենս՝ քանի՛ քանի անգամներ մեռայ:

Մէճիտ մը փոխ ուղղող նոնոշիկ բարեկամուհիներուս փափաքը չկատարելու խայտառակութենէն մեռայ:

Մեռայ, հազար անգամ մեռայ, մէկ միլիոն անգամ մեռայ:

Այսչափ անգամներ մեռնելէն ետքը՝ մեռնիլը ա՛լ ինծի վրդ կուգայ, վատահ եղէք:

Եւ եթէ վաղը մահուան հրեշտակը մահուան մնարիս մօտենալով՝ հոգիս առնել ուզէ վերջնականապէս, խաչո՞ր առնելիք բան մը չպիտի գտնէ . . . :

ԵՐՈՒԱՆԴԻ ԹՈԼԱՅԵԽՈՆ

ՀՄԱՅԵԱԿ ՍՐԲԱԶԱՆ

Սրբազաններուն էն կնիկանը:

Եթէ Կավոց իր զըզով սիրուած է կիներէն, Թերայի քարոզիչն ալ իր մեղածորան լնուուին համար կը պաշտուի թերայի բոլոր եկեղեցաէքներէն, Ահա տարքերութեան կամ նմանութեան եզրեցը, որ կան թերայի քարոզիչն եւ մեր Կավոօշին միջնեւ:

Ատենօք մարդիկը կը մկրտէին իրենց զանազան տաղանդին կամ թերութիան յարմարցուած մակդիրով մը. Եթէ Հմայեակ Ան ալ, Ս. Ցովանն Ուկերերանի հնտեւողութեամբ, հարկ ըլլար մկրտել ո եւ է տիտղոսով մը, պէտք էր Կոչել զան Հմայակ Ս. Մելրաքերան, ա՛նքան անուշ կը խօսի ան եւ ա'նքան իր խօսած քարոզմերը մօտ են ժողովուրդին սրտիկին.

Բայց ո՛չ միայն կիները, այլ թերայի ամրո՞զ ժողովուրդը, Դք. Էֆ. Յակոբեանէն սկսեալ մինչեւ Արագածի Արսէն կը պաշտեն Հմայակ սրբազանը, որովհետեւ անիկա մեր ամենաչերմ ազգասէր եպիսկոպոսներէն մէկն է:

Բայց իր ազգասիրութիւնը մի միայն թերայի քարոզութեամբը կ'ապացուցանէ եղեր...

Դուք ալ ծեր ազգասիրութիւնը ապացուցէք, ի՞նչ կերպով որ լայ:

ԲԵՐԱՅԻ ՄԱՅԹԵՐԵՆ

ՆԱՐԱՄԻԾ ՏՂԱՅ...

Հաղիւ 25 տարեկան, Աստուածամօր պէս գեղեցիկ երիտասարդ բարեկամ մը ունիմ:

Սակայն, այս բարեկամ ալ, բոլոր բարեկամներուս պէս ճէպրտէլիք է (ըսելու ձեւ մը, որ կը նշանակէ անկուտի):

Դրամ ճարելու համար, միջոց մը հնարեր է բարեկամ, միջոց մը որ կ'արդարանայ իր նուատակովք:

Քառասունէն վեր հարուստ ճատը մը դտած է և այնպէս համոզած է ճատըն՝ թէ չափազանց կը սիրէ ու պիտի ամուսնանայ հետը: Ճատըն ի հարկէ խենթեցիր է բարեկամին վրայ: Եւ ինչո՞ւ չի խենթենար, երբ 16 տարեկան աղջիկներն ալ կը լ հնդենան անոր վրայ:

Եւ օրին մէկը բարեկամ ելեր հինգ զրշ.ի նշանատուքի շաքար տոեր և տարեր է ճատըն:

— Աս ի՞նչ է, հարցուցեր է ճատըն:

— Զըսի՞ քնզի որ պիտի նշանուինք: Ես շաքարը տոի: Գիտես որ ես չունիմ, զրամ տուր որ երթամ ալիանսներն ալ գնեմ:

Ճատըն տեղէն ցատկեր է բնականաբար աս ուրախառիթ լուրին վրայ և երեք ոսկի ցնծացեր է ըսելով.

— Ահա քեզի երեք ոսկի կուտամ, որպէս զի հաստկէկ ալիանսներ գնես:

Բարեկամ հնարամիտ տղայ, որ ամէն բան օրինաւորութեան գծած սահմանին մէջ ընել կ'ուզէ, խղճի

մտօք Մեծ Շուկայ գացեր, երկու ալիսնս գներէ, բայց հոգ չէ թէ երկուքին մէկուկէս ոսկի տալով մնացորդը գրպաններ է:

Եւ իրիկուան՝ տիւզի շիշէին և մէզէներուն ներկայութեան՝ ալիանսները անցեր են մատերնին և երիտասուարդ ազուոր բարեկամս ու հոտած ճատըն իրը թէ եղեր են իրարու պաշտօնական... նշանածներ:

Մ'լ անկէ վերջ, բարեկամս, որ մինչեւ այս տոեն անտառնող էր, կարմրուկ լիրանիերու հետ կը խաղայ:

— Ծօ՛, կը հարցնիմ իրեն, ուրկի՞ց կը գտնաս սա ոսկիները:

— Նշանածէս կ'առնեմ, կը պատասխանէր հանածվարածը՝ չար ժաղանք մը:

— Է՛, լաւ որ կուտայ միշտ:

— Չամայ, ի՞նչ խալթ պիտի խառնէ: Զէ՞ որ ես իր նշանածն եմ....

Հինդ զրշ.ի շաքարով բարեկամս գեռ կ'ուտէ կը խմէ, քէջին կը նայի կոր....

Հնարամիտ տղայ....

Մ. ԿՈ.ՊՈ.Ա.Ծ

ՏՕՔ. Հ. ԻՆԿԻԼԻԶԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԵՑ ԾՆԴՄ. եկ վենրկ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Գիտական ամենավերջին մէթօսներով կը դարմանէ հին եւ նոր չերմամիզութիւնը, դժուարամիզութիւնը, սերմնահոսութիւնը, նոյնպէս միզաւանի, երիկամունքի եւ բոսթատի հիւանդութիւնները, իսկ ֆրանկախտի ամէն տեսակները կարծ ժամանակի մէջ կը բուժէ.

Հիւանդ կ'ըսդունի բացի Կիրակիէ, ամէն օր, Պահմէտ գարու, Պօղաչամին դէմ, Սթամպօլ խան, թիւ 8, իր մանաւոր զամանատան մէջ.

ՀԻՒԱՆԴԱԲԹԻ ՕՐԵՐԻ ԶԲԻ

ՀՄԱՅԵԱԿ ԽՈՍՐՈՎԵԱՆ

Մինչեւ թուլիս 1ը
միայն մէկ չայ
փաստաբանի անուն
գիտէինք.— Գրիգոր
Զօհրապը:

Թուլիս 10 եկաւ
եւ սովորեցանք նաև
ուրիշ հայ փաստա-
բանի մը անունը.—
Հմ. Խոսրովեան,

Հարիւրին ինը-
սուն ինը կորուած
դատի մը համար
երբ ըստի թէ՝ Հմայ-
եակ Խոսրովեան
ստանձնած է պաշտ-
պանութիւնը, ալ
կասկած չկայ թէ
այդ դատը վաստրկ-
ուած է:

Թաթլը-սէրթ բը-
նաւորութեամբ անձ
մը, որ երբ բարկա-
նայ, հասկցէ՛ք թէ
հիմա՞ ծայրայեղ ա-
նուշութեան մը պի-
տի փոխուի բար-
կութիւնը,

Օրբելի

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեր պզտիկութեանը՝ Գազամիա անունով տեսակ
մը փոքրադիր Տարեցոյցներ կամ Օրացոյցներ կը հրա-
տարակուէին: Գրքոյկին առաջին էջը կը զարդարէր
անխուսափելիօրէն (ինչպէս հիմա Տարեցոյցներէն ոմանց
մէջ ամէն տարի կը տեմնենք պատկերը կարգ մը մե-
ծանուն կը պատկանէրու 11) Գաղաժիտ պապային պատ-
կերը. կանակը շուրջառով, դուռ իր կօնաձեւ գտակով
ծերուկ մը որ կայնած էր երկայն հեռագիտակի մը
առջեւ ու աստեղագիտական ու աստղաբառչխական գու-
շակութիւններ կ'ընէր, որոնք պարզամիտ ժողովուրդին
ապուշ հետաքրքրութիւնը վաս պահելու, տեսակ տե-
սակ մեկնութիւններ հանելու կը ծառայէին: Հեղինակն
ատով կ'ուզէր զբօսցնել իր ընթերցողները, որոնք ձմրան
սու երկար գիշերները ի՞նչով անցընելու վրայ կը մտա-
ծէին:

Թանի մը նմոյշ ատ գուաշակութիւններէն.

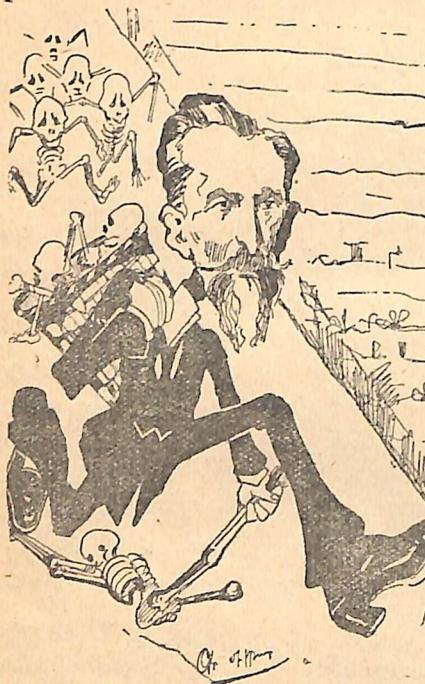
Լուսնի առաջին եօթնեակին մէջ, մհծ պետութիւն
մը պիտի կործանի:

Ահեղ փոթորիկ մը հիմնայատակ պիտի ընէ ցամա-
քային Եւրոպայի հիւսիս-արեւելեան մհծ քաղաք-
ներէն մէկը:

Կին մը երկու գլխով զաւակ մը պիտի ծնի:

Երկու վեհապետներ պիտի խորհին թէ ի՞նչ միջոց-
ներով պիտի կրնան աշխարհաւեր պատերազմներու
առաջքն առնել:

ՏՈՔԹՈՐ ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Կնոջ պէս փափուկ տօքթօր մը, որ ընդհանրապէս կիներու կը նայի: — Երկու կնիկ երբ հիւանդութեան վրայ խօսին, անպատճառ պիտի ըսեն իրարու: — Թա մէյ մը Տօքթօր թորգութեանին զացի՞ր: — Ա՛հ, այո՛, Տօքթօր թորգութեանին պիտի երթամ, թուրբ բարեկամունիներուն անիկա կը յանձնարեթ կոր: Եւ իսկապէս ալ ամէնէն խղճախտ տօքթօրն է, որ ամէնուն հիւանդութիւնն ալ կը բննէ՝ իր անմնական հիւանդութեանը պէս, եւ յետոյ միշտ այցագին ալ չստանար, այլ յանախ զեղագրի դրամն ալ զրպանէն վրայ կուտա՛ կարօտներուն:

Մասնագիտութիւննէ... զերեզմանի բարերը, եւ զիշեր ցորեկ զերեզմանաբարերը ան հանգիստ ընելուն պատճառաւ, զիշեր երազին մէջ խութլախներ կը տեսնէ, որ զինքը կը հետապնդեն:

Ճ Ծ Ա Ր Ի Տ Խ Օ Ս Ք Ե Բ
Թէ աղքատ ես եւ մինակուած,
Տունդ նստէ մինակ լաց,
Չունի՞ս զրամ շատ վատնելու,
Ցոյս մ'ուենար դատ շահելու:

ՖԱՌԱՇ

Տարին պիտի սկսի սաստիկ ցուրտով, ճամբորդներ պիտի սառին... Սահարայի անապտախն մէջ:

Ոռվի երկիւղ՝ ամէն երկրի մէջ:

Փետրվարի կիսուն գիսաւոր աստղ մը պիտի երեւէ արեւելքի կողմը, որ անտեսանելի պիտի մնայ մեր կասպագունտին:

Հիւսիսային ծովուն մէջ երկու կղզիներ պիտի անհետին ծովուն յատակը:

Թագուհի մը յանկարծամահ պիտի ըլլայ:

Մէծ քաղաքագէտ մը իր երկրին դէմ պիտի դաւաճանէ:

Արեւելքէն պղտիկ հասակով ժողովուրդ մը երեւան պիտի գայ և պիտի նուաճէ նւրոպայի մեծագոյն ազգերէն մէկը:

Ապրիլին մէծ յեղափոխութիւն մը պիտի պայթի և Ովկիանի մէջ պիտութիւն մը պիտի հիմնուի:

Մայիսի վերջին շաբթուն նոր ջրհեղեղ մը պիտի վճացնէ ամբողջ ցամաքակղզի մը:

Երկինքէն կապարէ գնդակներ պիտի տեղան երկու թշնամի բանակներուն վրայ:

Մէծ շնչք մը պիտի վլչէ՛ իր վլատակներուն տակ թողով մէջի բնակիչները:

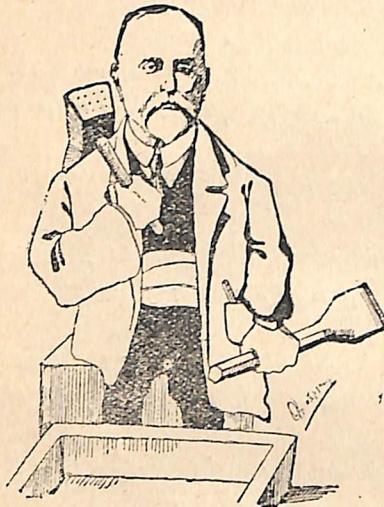
Ասիօյ մէջ նոր Մեսիխ մը երեւան պիտի գայ:

Մայիսին ութը օր ութը գիշեր խաւար պիտի տիրէ՛ ֆողովուրդ մը սովատանջ պիտի կորսուի:

Եւրոպայի հարաւակողմը մէծ հրաբուխներ պիտի պայթին:

Հիւսիսային բեւեռէն դուրս պիտի գայ հրէշ մը որ պիտի սպառնայ նւրոպան կու տաւ:

ՕՆՆԻԿ ՏԵՐՈՒԽԵԱՆ

Ներմկցուցած այն Ժիւնափայլ ներմակութեամբ, որ դէմքին լուսապակը կը կազմէ,
եթէ ազնուութեանն սթօքը հրապարակին վրայէն բոլորվին
սպառի, Օննիկ Ֆէրունեանի բով կարելի է միշտ գտնել,

Փամանակաւ Մեծ Պահիքի օրերուն ամեն օրերը պահիք պա-
հելը պարտաւորիչ ըլլալէն զատ չորեքարթի եւ ուրբաթ օրերն
ալ ծոմ կը մնային եւ այս օրէնքին չի հնազանդողները խստիւ կը
պատժուէին Եկեղեցական օրէնքով, որ էր «Փալազա» ուտել, ուր-
քը մօր, քահանայ մը, կը տեսնէ մէկը՝ որ բերանը կըշարժէր,
— եթէ անգամ մըն ալ ծօմդ աւրելտ տեսնեմ «Փալազա» կը
կերցնեմ քեզ,
— Այն ատեն դարձեալ ծոմու աւրած կ'ըլլամ.

Պապա՛ մարդ մը, դէմ-
քով, տեսքով, սիրտով,

Թաւական է մէյ մը ե-
րեսը նայիլ, հասկնալու
համար անմիջապէս որ
այս մարդը թէ՛ ընտանիքի
ամնասազնի հայր մըն է եւ
թէ անկեղծ ազգասէր մը.

Երեսէն շիտակութիւն,
ուղղամտութիւն կը ծորէ՛.
Եւ անմիջապէս կը կրա-
նես թէ այդ հրեշտակային
դէմքին տակ ադամանդէ
սիրու մը կայ:

Եթէ տէրստ մո ունի,
Պանտրմայի քարահանքն է,
որ ապահովաբար իր կեան-
քը քանի մը տարի պակ-
սեցուցած է, եւ մօրուքը
ներմկցուցած այն Ժիւնափայլ ներմակութեամբ, որ դէմքին
լուսապակը կը կազմէ,

Եթէ ազնուութեանն սթօքը հրապարակին վրայէն բոլորվին
սպառի, Օննիկ Ֆէրունեանի բով կարելի է միշտ գտնել,

— Եթէ անգամ մըն ալ ծօմդ աւրելտ տեսնեմ «Փալազա» կը

= 45 =

Մարգարէուհի մը երեւան պիտի գայ՝ մարդկու-
թեան վախճանը գուժելու :

Յուլիսին կարմիր ձիւն պիտի տեղայ և պիտի փը-
ճացնէ ամէն բուսականութիւն :

Պղտիկ տղայ մը իր հայրը պիտի խեղդէ և կին
մըն ալ իր ամուսինը պիտի մարթէ :

Կարմիր ձիւնը պիտի չհալի մինչեւ որ նոր Յիսուս
մը գայ արեւին ընթացքը կասեցնելու :

Օգոստոսին Եւիոպայի մեծ ազգերը իրարու վրայ
պիտի յարձակին :

Փոքրիկ երկիր մը ոտքի կոխան պիտի ըլլայ:
Բանակ մը մէկ օրուան մէջ բնաջինջ պիտի ըլլայ

իր զօրավարին կողմէ թշնամիին ևատնուելով:

Զօրահանութիւն՝ ամէն երկրի մէջ:
Ծով մը պիտի ցամքի՝ ճամբայ տալու համար խու-

ժող բանակներուն :

Սեպտեմբերին՝ ամբողջ երկիրներ պիտի ամայանան՝
իրենց բնակիչները ուրիշ ազգերու վրայ արշաւելուն
հետեւանքով:

Ծերունի մը մահուան պիտի փափաքի, բայց իր
կեանքը պիտի վերանորոգուի օրէ օր՝ մինչեւ որ նո-
րատի պատանի մը ըլլայ:

Մայրեր իրենց փոքրիկ զաւակները ողջ ողջ պիտի
թաղեն՝ զանոնք անօթի մեռնելէ ազատելու համար :

Հոկտեմբերին մեծ թաթառ մը պիտի փճացնէ եր-
կիր մը:

Բաղդագուշակ մը երեւան պիտի գայ՝ մարդկու-
թեան համար նոր չարագլուխ մը աւետելու :

Նոյեմբերին Նեռը աշխարհ պիտի գայ, իր ծնունդը

ԳՐԻԳՈՐ ԶՈԼՐԱԿ

Մարդ մը որ կը հմայէ, կը դիւթէ, կը գրաւէ, կը նրապուրէ:
Առոր հմար է որ ամէն մարդ կը սիրէ Զօնրապը իր քերու-
րիններվը իսկ. մանաւանդ կիններ:

Դերասանը՝ իր բաւական ժամանակէ ի վեր դատարկացած
որովայնը պարարտացնելու համար, նատրավաճառին խանութէն
կարգ մը ուտեղիքներ վերցնելով փառ ած ատեն ծերբակալուելով
պահականոց կը տարուի, ուր ինքզինը արդարացնելու համար
կ'ըսէ.

— Պ. ոստիկանապետ, ես գող չեմ, վաղը գիշերուան խա-
ղալիք դերս կը փորձեմ կոր,

ահեղասաստ գոռումներ պիտի պատճառէ՝ սարսափա-
հար ընելով ազգեր ու ժողովուրդներ :

Փոքրիկ մանուկ մը պիտի ցոյց տայ Աւետեաց
երկրին ճամբան :

Դեկտեմբերին ամուսնութեան սովորութիւնը պիտի
վերնայ և կուսակցութիւն մը պիտի յայտնուի՝ ազատ
մէր քարոզելու համար :

Սնօթառութիւնը համայնածաւալ պիտի տիրէ քանի
մը ազգերու մէջ :

Տօթագին օդեր պիտի գան այս ամուս և ծառեր
ու ծաղիկներ պիտի տեսնուին ամէն կողմէ :

Դաշտերը պիտի պարպուին և զօրանոցները պիտի
լեցուին :

Մարդկութիւնը քսան դար ետ պիտի երթայ . . .
Մասաւ մասաւ մաթիթա՛ս . . .

Կ'ուղէք հաւատացէք, կ'ուղէք մի հաւատաց :

ԳՈՒՇԱԿ

ՍՊԱՍԵՑԷ՞Ք՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵՇ ՏԾԻՆ ԱՐԹԻՒ,

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՀԻՆԳԵԱԲՐԻ ՕՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԱԼՈՎ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Հինգ արար

Դրեց ԵՐԱԽԱՆԴ ՕՏԵՍԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՖԷՐՆԱՏ

Մարդ մը, որ յա-
շողած է ինչպինք
սիրցնել ամենուն,
բացի մեր բնիր բա-
րեկան... Դրիգոր Ան-
գուրէ:

Անգուրի կողման-
կիցները կ'երեւակա-
յեն Ֆերնատը՝ իր
բալթօլը պուրծուա
մը, հպարտ, ինչնա-
հաւան, մինչդոռ երէ
մօտէն ճանչնային
զինքը, պիտի տես-
նէին թէ բալթօսրզի
հոգ է քան ուրեամբ
քրծուած բալթօլը
մին է ան, եւ փրս-
տան եղէ՛ք թէ՝ անմի-
ջապէս «Ընկեր Գրի-
գոր» պիտի կոչէին
զայն:

Ամենին հետ հաւս,
ամենին հետ բարե-
կամ, իր ժեյքեն

աւելի կը սիրէ Ազգը, եւ այս է պատճառը, որ իր ժեյքը կը զոհի՛
Ազգին համար յանախ:

Բժիշկը.— Տիկին, կարծեմ ծեր տունը խոնաւ է....

Հիւանդը.— Քա չէ տուն ա, մե՞նք վով էնք, քի լիսնալսի
մէշ պիտի նստինք, պղտիկ կուլիւպէ մը ունինք կլօխնիս խօթեր
նստեր ենք....

ՀԻՆ ԿԱՆԱՄՈՒԼԻ ՄԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ի՞նչ կը ՓՆՏՌԵՄ ԿԱՌ ՄԸ ՔՈՎ

Զիս ճանչցողները կը զարմանան թէ՝ ի՞նչպէս
եղած է որ ո՛ւ և է կնկան չեմ բոնուեր մինչեւ այսօր:

Շատ սխալ է այս կարծիքը :

Թէև մինչեւ հիմա ո՛չ մէկ կնկան չեմ բոնուած, բայց
ա՛յնքան կիներու բռնուած եմ, որ ա՛լ հաշիւը կորսըն-
ցուցի :

Գուցէ շատ մը կիներու միասին բռնուած ըլլալս է, որ
օձիքս ո՛չ մէկ կնկան չեմ յանձնած :

Տիսէ՛ք ինչպէս կը պատահի իմ մէջ :

Առաջին անգամ կին մը տեսնելուս, ո՛ւ է մեղաւոր
զզացում չի ներշնչեր անիկա ինձի, ո՛րքան ալ գեղե-
ցիկ յատկութիւններ ունենայ :

Կամաց կամաց կը տաքնամ անոր, և կը պատահի
որ՝ ա՛յնչափ տաքնամ որ ամբողջ հուր ու բոց կտրիմ:

Բայց, որպէսիւեւ, կրակները և բոցերը դատա-
պարտուած են մարելու և մոխիր դառնալու ուշ կամ
կանուխ, իմ ալ կրակս քիչ մը տաեն վառելէ ետք կը
սպառի և մոխիր կը դառնայ :

Այն ատեն է որ կը զարմանամ թէ ի՞նչպէս պատա-
հեր է որ բռնկեր եմ այդ կնոջ համար որ ա՛լ իմ աչ-
քիս ո՛ւ և է շահեկանութիւն չի ներկայացներ :

Ահա այն ատեններն է որ կը սկսիմ կամաց տաք-

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԵԵԱՆ

Բանաստեղծ մը, որ Օրմանեանի վրայ գօնթքով ըլլալու համար երուսաղէմ գնաց, բայց ետքէն հասկընալով որ այդ գօնթքովին մէջէն չպիտի կընայ զուրս ելլել, մինչեւ Աղեքսանդրիա կծիկը դրաւ, ու կը մնայ մինչեւ հիմա։

Գէշ տղայ չէ, սիրտը մաքուր, զրպանը պարապ, ինչպէս բոլոր բանաստեղծները,

Երբեմն տիբօմաթի հովեր կ'առնէ, եւ զարմանաթի բան յանախ կը վայլեցնէ ալ,

Աղուոր կտորներ ունի զրած, ինչպէս նաեւ ապուշ կտորներ.

Թէքէնան խորոնկ փիլիսոփայ ալ է. եթէ չէք հաւատար, նայեցէ՛ք գլուխին, որ Լիւքսի լամբարի մը պէս կը փայլի.

Մէպուստիեան թեկնածու է սրտիկին խորէն, բայց մարդու բան լրսեր, որպէս զի վրան չլինդան.

— Զաւէն, եկո՛ւր ձեռքս պագ։
— Հայրիկ, տոքթօրը միքրոպ կայըսաւ, կը վախնամ կոր, խոնարհութիւն մը ընեմ, ըլլա՞ր։

★

Բառնաբաս. — Կարագին օխան քանի՞ է։
Մարտիքոս. — Բառասուն։
— Ուրեմն Մեծ-Պահքի քառսունքէն ազատելիք չունինք, ձիթապտուղով գոհանանք։

= 51 =

Նալ ուրիշ կնկան մը համար, յետոյ վառիլ, բռնկիլ, և տակաւ մարիլ, ըստ սովորութեան։

Չեմ հասկնար թէ ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ ուրիշներ մշտնջենապէս կրնան սիրել միեւնոյն կինը։

Ի՞նչ կրակ է արդեօք անոնցինը, որ երբ մէյ մը կը վառի, անկէ ետքը ա'լ չի մարիր։

Ի՞նչ ածուխ է ան, ի՞նչ տեսակ «ռատիում» մը, որ կը վառի, կը վառի և չի սպառիր։

Չեմ գիտեր թէ ի՞նչ կը փնտուեմ ես կնոջ մը քով, զայն յաւիտենապէս սիրելու հտմար, ինչպէս կ'ընեն ուրիշներ։

Զէք գիտեր թէ որչափ պիտի ուզէի ես ալ յաւիտենապէս սիրել մէկը, բայց ի՞նչ ընեմ, ձեռքս չէ, աւա՛զ։

Ամէնուն քով ալ նախ կը տեսնեմ սիրուելիք, պաշտուելիք բան մը, և յետոյ, քիչ մը ատեն ետքը, կը հասկնամ որ ա՛յնքան ալ պաշտուելիք բան մը չէ եղեր և կը դիմեմ ուրիշի՝ միշտ շարունակելով փնտուուքս։

Իտէալ կի՞ն մը կը փնտուեմ արդեօք... Չեմ գիտեր։

Միայն կը տեսնեմ որ ծաղիկէ ծաղիկ թափառելով, կնիկէ կնիկ լոջելով կըմօտենամ գերեզմանիս, առանց յաշողելու գտնել այն կինը, զոր ես ալ յաւիտենապէս պիտի սիրեմ, ինչպէս դուք կամ անիկա։

Կնամով մը չեմ ուրեմն, այլ... իտէալախոյզ մը։

Նման այն գիտունին որ փիլիսոփայական քարը կը փնտուէ, ես ալ կը փնտուեմ յաւիտենապէս սիրուելիք կին մը։

Բայց, աւա՛զ, գիտունը կը մեռնի առանց փիլիսոփայական քարը գտնելու։

Ես ալ պիտի մեռնիմ, առանց գտած ըլլալու այն կինը՝ զոր յաւիտենապէս պիտի սիրեի,

ԹՈՎՄԱՍՍ ԶԳԻԴԵԱՆ

ՏԻՐԱՆԵՐԿԱՆԵԱՆ

Ցասր հազար «Ազատամարտ» կը ծախուի Հայոթեան մէջ:

Ենթադրելով որ առնուազն 5 հոգի կը կարդայ մէկ քերք, 50,000 հոգի կը հանչեան այսօց Տիրան Երկանեանը իր մօսնինական փատարանը նոյն քերքին, որուն ամէն «Խազարյին», «պէտային» կը փազէ Եւրայի ու Պալոյ դաստանները, պատապանելու համար Թրբահայոթեան տիպար հապարեք:

Փառաւոր Երթասարդ, որ նախարարական հայրած մը ունի, եւ երէ մինչեւ այսօր մեպուս ՀԱՅԱՍՏԱՆ արդինք է միայն ասիկա:

Ազնիւ մարդ, ան ալ իր ձրի օրերը ունի օօքրօ-

ներուն պէս, բայց սա տարբերութեամբ որ բնիդանցապէս տօքրօները իրենց աղքատ հիւանդները կը մեռցնեն, մինչ Երկանեան իր աղքատ յանախորդները բանտէն եւ տուանմէն կը փրկէ:

— Զմեռը ինչու ծաղիկները չեն բացուիր:

— Որովհետեւ Բերայի բարիծաղիկները ամառ ձըմեռ կը պահեն իրենց կիսաբաց կոկոնները:

ՊԱՊԵՆԱԿԱՆ ԽՐԱՏ

Երբ զոյգ մայմեր ձեր սիրտն, հոգին բակարդեն, ձիզ, շանիք լրիք պլրծի շուտ այդ բակարդեն: Երբ զեղուինիք ձեզ գօմբիլսան շըռայրեն, Մի՛ կարծիք թէ սիրոյ մասին շըռայլ են...: Պարտաճանաչ կինն է զոհար ամուսին, Ծիրաներինեան ցոյքեր կուտայ... համուսին: Տրղա՛յ կրթոն, մը ըզաք ոչ ալ անձնաւո՞յ, Երբ կը սիրիք, սերն երգեցիք ոչ պէմոյ...: Ֆրուգրու թերեւ փեշերէն ալ... մի զանիք, Բայց մի՛ դիրուիք... հրապոյրով մեխանիք...: Փափուկ սեռին սիրտն՝ ուկերել յընար, Ազօնքանիք կ'ընեն տախոյք — սեր, յընար...: Մեր նախանայր դրախտին մէջ... վաս իժեն, Շուտ խարուեցաւ... Ասուած ուզեց շահ ու զեն...: Եւ կիներն ալ մինչեւ այսօր կը տուժեն, Երբու խարուին... բաժին կ'առնեն այդ տուշեն...: Եւ իրաւ ալ կինն է պլրտին բաշտան, Որ վարդ կրթնայ խրդին ըզաք դերասան...: Մինչ ամուրիք հազ ու հերջու կը բաշեն, Հարդուիք մալ շուտ կը կըլլեն պօլ խաչեն...: Պատուաւոր մարդ՝ կին կողակից կ'ունենայ, Երկինիքն ալ Ասուած կուտայ մահանայ...: Կիսաշխարհիկ կընոց սիրտն է մի զեհեն, Ուր կը վառին տարիանի, ըրդիանի վաս կրթին...: ԲԵՐՄԱԶԻՔՆ

ՀՄԱՅԵԱԿ ԱՐԱՄԵԱՆՑ

ամէն տեղ, անխոնջ, անծանձիր, կը խօսէր ժամերով, ուսնկնդիր-ները կը յօրանշէին, կը մրափէին, կը քնանային, կ'արթննային, բայց ամիկա միշտ կը խօսէր, լարուածզպանակի՞մը պէս կը խօսէր, Այսմարդը այնքան՝ խօսեցաւ, ա'նքան զլուխ արդուկեց որ կամաց կամաց սկսաւ ամէնուն ու շաղրութիւնը զրաւել. նոր ընտէնկոթ մը շինեց, ազգ. երեսփոխան չեղաւ եւ Պոլսահայութեան մէջ ինքնիքին դիրք մը ստեղծեց.

Ո՞վ է այս մարդը:

Հարկ կա՞յ ըսելու. նոյն ինքն Հմայեակ Արամեանցը.

Սահմանադրութեան
հոչակումէն իւրանի
մը օր ետք էր
յանկարծ մէջտեղ
եւաւ ըրտենկօթա-
լոր, համեստ ու
տառապած երե-
տյթով մարդ մը, որ
յաւիտենականասան-
միս ունեցողի սու-
րաթ, մը ունէր ։
Այս մարդը՝ քանի մը
հոգի տեղ մը հա-
ւաքուած տեսնելուն
պէս ոտքի կ'ելէր,
— երբեմն աթոռի
մը վրայ — եւ կը
սկսէր գարժապե-
տական թօնափ եւ-
զանակ մը զգելով
խօսիլ Անիկա կըխօ-
սէր պարտէզներու
մէջ, շոգենափ մէջ,
ժողովի մէջ, փո-
ղոցը, տունը, ամէն,

= 55 =

ԲԵՐԱՅԻ ՄԱՅԹԵՐԷՆ

ԶԳՂԳԵԱՆ ԷՓԵՆՏԻԻ ՏԵՐՏԸ

Թովմաս էֆ. Զգձգեան բարեկամիս հանդիպեցայ
երէկ Շիտակին վրայ։

Հակառակ իր մշտնջենական զուարթութեան՝ բա-
րեկամս տխուը տեսայ։
— ինը է, հարցուցի, Թովմաս էֆ., այս ար-
մութեանդ պատճառը։

— Մի՛ հարցներ, պէ՛ աղբար, պատասխանեց, և
թեւս մտնելով շարունակեց։

— Սիրտս շատ նիզուած է, եկուր Եանին մտնանք,
քանի մը հաստ խմինք, և պատմեմ քեզի իմ տէրտս։

Սովորութիւն չեմ ըրած մինչեւ այսօր՝ միրժելու
օղիի, կերակուրի կայ քէլիֆի հրաւէր մը, և ասկէ
վերջ ալ սովորութիւն չեմ ըներ։

Օղիները դեռ կառունը բերած չեր, երբ բարեկամս
ակսաւ իր պատճութեանը։

— Գիտես որ Թարլապաշիէն՝ լապտերաւոր տունի
մը մէջ աղջիկ մը կը սիրէի, Ամէն մարդ կ'ըսէր ինծի
մը մէջ աղջիկ մը կը սիրեմ այդ աղջիկը և ան ա! զիս կը

թէ քանի որ կը սիրեմ այդ աղջիկը անկէ և ատով հողի մը ա-
սիրէ քաշելու եմ զինքը անկէ և ատով հողի մը ա-

պատաւած պիտի ըլլամ, մէծ բարիք մը ըրած պիտի ըլ-
զատած լամ: Մտածեցի որ ասանկ ըսող ծանօթներս իրաւունք

ունէին, որով որոշումս տուի, մանաւանդ որ աղջիկն
ալ պատաւած որութեանինը հավէս մը տուած էր մւստի,

ալ պատաւած որութեանինը պէս մեղայի եկած է. տունէն ուրս մին-
թաղենացիին պէս մեղայի եկած է. տունէն ուրս մին-
թաղենացիին պէս մեղայի եկած է. իրիկուները կ'առնեմ դուրս
չեւ իսկ ելլել չուզեր։

ՎՈԱՄՇԱՊՈՒՀ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Կր վախճառ տող մը
իսկ գրելէ Վ.ռամշապուհ
էք.ի մասին, որպէսզի չեր-
լամ անոր փափուկ սիրտ
վիրաւուեմ:

Դատաւոր է անիկա
արուեստվ, եւ խփապէս
իր անձին մէջ կր ներկայա-
ցրնէ Արդարութիւնը:

Պարլիկ մարդ մը, որ
խուռ իսել մը ունի:

Միւս բարօին օծիքները
դարձուցած կր դողդայ:

Ի՞նչ բանէ կր դողդայ
արդեօ...

Անարդար բան մը չը-
նելու վախին կր դողդայ, կ'ը-
սեն,

Տիկին ԶԱՊԵԼ ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՅ ՍԻԹԻ ՏԸ ՍԻՐԻ Թ-Թ-Թ-Թ-Թ

ԲԵՐԱՅԻ ՀԱՉԱԿԱՐԻ ԿԱՐՈՒՀԻ ԻՆ

Կայ արդեօֆ հայ-լայփ սարն մը՝ որուն մեջ չխօս-
ուած լիսաց Տիկին Զապէլի անունը:

Կայ արդեօֆ բուրժ, հայ, յոյն, կամ օսարազգի բարձր
դասակարգէ տիկին մը՝ որ իր հազուսները կարել յայ

Կայ արդեօֆ Բերայի մեջ կարուհի մը՝ որ սարին երկու
անգամ եւրոպայի մեծ կեղրոնները ճամփորդէ նոյն տե-
ղերուն վերջին նորանետորինները բերելու համար Պողիս,
հեջպէս կ'ընէ Տիկին Զապէլ:

= 57 =

Կ'ելլեմ քիչ մը պտտելու, սակայն կը տեսնե՞մ որ բա-
րեկամներս երես կը դարձնեն, բարեւ տալ չեն ուզեր,
մէկը ետեւէս բաներ մը մոլտաց անցեալ զիշեր, ուրիշ
մը որ թէքիփսիզ է հեսու՝ բացէ ի բաց ըսաւ. «Զա-
մլչցա՞ր Թովմաս էֆ. որ ասանկ տաւնէ մը աղջիկ մը
առեր քաշեր ես»: Ո՞ր մէկը լսեմ, եղբա՛յր, պատուա-
կան, կատարեալ ահբարոյի մը տեղ դրեր են զիս հիմա
ծանօթներս: Բոլոր անոնք որ աս զործին մէջ հոգիի
սփրկութիւննա կը տեսնէին, զիս փոխանակ բարերար
կոչելու հիմա՝ լսւ աչքով չեն նայիր: Միւս կողմէ ա-
նոր հետ թեւի Շիտակին վրայ պտտած ատեննիս,
մէյ մըն ալ կը տեսնես անցորդներ ու շաղիր նայուածք
մը կ'ուղղեն երկուքիս մէկանց և քմծիծաղով մը կը
հեռանան: Անցեալ որ, գիսորկաւոր մը մինչեւ իսկ
բարեւ տու աւ աղջկան՝ կարծելով թէ իր բարեւ տալը
աչքէս պիտի վրիպի: Կը հասկնամ որ այդ մարդիկը
իմբնիս հին ծանօթներն են, և զէշութիւն մը կուգայ
վրաս: Մէկ խօսքով ես Թարլապաշիչն ո՞չ թէ մէթրէս
առի, այլ տէրտ մը առի: Զգել չեմ կրնար, որովհետեւ
առի, այլ տէրտ մը առի: Միւս կողմէ ծանօթներս
անիկա օծիքս թաղ չի տար: Խայտ կողմէ զիս կ'այլանեն և ամբողջ Յերայի առջեւ խայտառակ
եղայ: Ալ ասկէ աւելի ի՞նչ տէրտ կ'ուղիս:

— Բու տէրտէդ շատերուն գլուխը կայ, Թովմաս
էֆ., պատասխանեցի բարեկամիս, զայն միմիթարել
կարծելով:

— Ամմա, ամէն մարդ իրեն տէրտը գիտէ:
Զգձգեան էֆ.ի խմած օղիներուն ուրիշ. իր տէրտին
աղդեցութեան տակ կրկնապատկուած էիր:

— Ե՛լ երթանք, ըսի, Թովմաս էֆ., գուն ստուգիւ
մեծ բարերար մը եղած ես, սակայն ո՞ր բարիքը կը
գնահատուի աշխարհիս երեսը: Որ քու ըրածդդ ալ գնա-
գնահատուի ՖԱՌԱՇ

ԱՐԻՍՏԱԿԵՍ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Կ'ըսեն թէ Արիստակէս էֆ. Գասպարեան յունուար ամսուն մէջ ծնած է,
Ես պիտի պնդեմ թէ անիկա յուլիսի մէջ ծնած է,

Արիստակէս էֆ. Գասպարեան մարդ մըն է, որ իր համակիրներն ալ ունի,

- Կոյս մը ի՞նչ բանի կը նմանի.
- ի՞նամքով պատաստուած պութէթի մը:
- կ'ինը ի՞նչ բանի կը նմանի.
- Արևանար, թօշնած վարդի մը, որուն պակսած է գինով ցընող թոյրը:
- Ապօրինի՞ կինը,
- Լսկած դգումի ծաղիկի մը՝ որուն ցօղունին վրայ կենուակութեան յոյս չէ մնացած բնաւ,
- Հանրակի՞նը,
- Փոտած ձմերուկի մը՝ որուն մէջ կուտէն զատ բան չէ մնացած,

= 59 =

ԳԼԽՈՒՄ ԵԿԱԾՆԵՐԷՆ

ՊԱՐԿԵՇՏՈՒՇԱՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ

Լիլի շա'ա պարկեշտ կին մըն է, բայց պարկեշտութիւնը կ'ըմբռնէ իր հասկցած կերպովը:

Սնգամ մը զինքը տեսայ երիտասարդի մը հետ զորառաջին անգամ ըլլալով կը տեսնէի:

— Լիլի՛, ո՞վ է այս մարդը, հարցուցի:

— Ես ալ չեմ ճանչնար:

— Եթէ չես ճանչնար, ի՞նչպէս հետը կը պտտիս:

— Ինձի կերակուր կերցուց:

— Ի՞նչ, քեզի կերակո՞ւր մի կերցուց... Անպատի՛ւ կնի՛կ, չե՞ս ալ ամչնար կոր խոստովանելու...

ի՞նչպէս կրնայ քեզի ճաշի հրաւիրել...ուրեմն քեզի...

— Հաւատա՛ զէշ բան մը չըրաւ, զիս պարզապէս

կերակուրի հրաւիրեց, ես ալ ընդունեցի:

— Բայց ի՞նչ անպատուութեան փոխարէն կ'երցուց այդ կերակուրը:

— Ոչի՞նչ, պարզապէս ոչի՞նչ... Միայն ձեռքերս

սեղմեց քիչ մը...

— Ուրի՞շ, ուրի՞շ...

— Ե՞ւ մըն ալ երեսս համբուրեց...

— Երե՞սդ մի համբուրեց... Ուրիշ ի՞նչ ըրաւ...

— Ուրիշ բան մը չըրաւ, միայն երեսս համբուրեց:

— Բայց ասիկա անպատուութիւն չէ միթէ...

ի՞նչպէս կրնաս երեսդ համբուրցնել անձանօթ մարդու

մը...

ԳԱՐԵԳԻՆ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱԵԱՆ

Եղիա Տէմիրճիպաշեան
նին մօտիկ ազգականը.

Արդեօք մեծ բանաս-
տեղծին հետ իր ժառան-
գական ազգականութիւնը
ապացուցանելու համար
է որ՝ «օրիժինալ» բաներ
կ'ընէ կեանքին մէջ,

Ոմէն պարագայի մէջ,
շատ ազնիւ եւ ազգասէր
մարդ է, որ երգիծանքը
շատ կը սիրէ,

Եւ երգիծանքը շատ
սիրելուն մէկ կարկառուն
ապացոյցը չչ' այն երես-
փխանական թեկնածու-
թիւնը զոր զրաւ ասկէ բանի
մը տարի առաջ՝ իր «սի-

նսիլէ»ին պատկերները զետեղելով Քասիմի «Ճամանակ»ին մէջ:

Քարեզին Տէմիրճիպաշեան ալ ունեցաւ իր մէկ գուարթ վայր-
կեանը, ուր 50,000 Օսմանցիներու ներկայացուցիչը ըլլալ ուզեց.

Տեսաւ որ ամէն մարդ մէպուս ըլլալու ետեւէ է ինկած, Գա-
րեզին էֆ. ալ ըսաւ.

— Հապա ես ինչո՞ւ չըլլամ,

Իմ մասին շա՞տ կը ցաւիմ որ Գարեզին էֆ. ծախողեցաւ իր
մէպուսական թեկնածութեան մէջ, ինչպէս արդէն ինք ալ զիտէր
առաջուց որ պիտի ծախողէք:

Եթէ Դարենին էֆ. մէպուս եղած ըլլար, մէպուս Գարեզին
էֆէնտի մըն ալ պիտի ունենայինք, Բայց Գարեզին էֆ. իր այդ
թեկնածութեամբը ապացուցուց համբութեան թէ ինքը Պարոնեանի
նման երգիծարան մըն է,

— Ի՞նչ կ'ըլլայ համբուրուելէն :

— Բայց այդ համբոյրով զիս խարած եղա՛ր...

— Ինչե՞ր կ'ըսես, համբոյրի մը մէջ ի՞նչ անպատ-
ռաքեր բան կայ ձանը՝»:

— Հապա ո՞րն է անպատռութիւնը :

— Համբոյրը ոչի՞նչ է սիրելի՛ս, անպատռութիւնը
ատիկա չէ :

Ո՞չա՛ թէ ի՞նչպէս Լիլի կ'ըմբռնէ պատիւը :

Երէկ սակայն ա՛լ են flagrant délit բանեցի Լիլին,
այսինքն ա՛յն անուրանալի վիճակին առջև, որուն հա-
մար Դատաստանական Խորհուրդը անվարան կ'արձակէ
ամուսնալուծման վճիռը :

Ա՛լ կասկած չկար :

— Թո՛ւ, անպատիւ կնիկ քեզի՛, ա՛յս անպատռ-
թիւնն ուլ զլուխս բերիր :

— Ի՞նչ եղաւ որ, հարցուց պարզօրէն Լիլի :

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, երիտասարդի մը հետ գիրէ

գիրէի գտայ քեզի :

— Հաւատա՞զ գէշ բան մը չկար ...

— Հապա ի՞նչ կ'ընէիք կոր :

— Երեսը կը համբուրէի կոր :

— Բայց ասիկա անպատռութիւն չչ' միթէ ...

— Հայտէ՛ պօշ հէրիֆ, գնա՛ բանդ...ասանկ պըզ-
տիկ բաները անպատռութիւն չեն..., Համբոյրը ի՞նչ է
որ... հէրիֆ է որ միւս բանը չըլլայ...

Ո՞չա՛ թէ Լիլի ի՞նչպէս կը հասկնայ Պատիւը (Պ.
Սանկուլոն) :

Որչափ մարդիկ՝ ա՛յնքան կարծիք,

Երուսանդ թօւսօւսուն

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

Երէ զիտայի քէ Օտեան
Ճ. մազի չափ պեսի վրե-
սանար վերի պատկերէն,
ինչզինէն ծալը կը նետէի եւ
այս ծալքանկարը շիմել չէի
տար:

Եայց երուանդ Օտեան
ա'յնքան փիլսոփայ է, որ
ամենեւին չի սրդողիր, երբ
զինքը նեզնեն, բանի որ
ամենէն առաջ ինչզինը
նեզնոյ ինք է:

Երուանդ Օտեան իր
վայ կը միացնէ շատ մը
քրաւեմասնուրիններ, որոնք
հազուազիեօրէն կը գտնուին
գրագէտի մը բով: Անիկա եր-
գիծարան ըլլալէ զատ, խո-
րունկ աստուածարան մըն-
է, որ կրօնային խնդիր-
ներու մասին կնայ վիճա-
քանիլ Օրմանեան Ս.ի հետ-

ալ, եւ բացի ասկէ՝ անիկա զինեպան Արօրօլէն շատ աւելի փորձա-
ռութեամբ կը հասկնայ օդիին լաւ կամ գէւ տեսակը, բան մը ուրէկէ
Օրմանեան Ս. ոչի՞նչ պիտի հասկնա:

Ե. Օտեան, երգիծարան աստուածարանը, ողբերգակ ալ է, որ կը
պատրասէ Վ.ԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ, անուն ողբերգուրիւն մը, զոր
պիտի ներկայացնեմ Վարդանանցի օրը:

(Այս կեր միտերիդ պանեցէ՛ք, եւ փութացէ՛ք ձեր տոմսակը
զնել, եթէն բարոնի դռնէն չդիտելու համար ներկայացումը):

= 63 =

ԵՐԿՈՒ ՍԵՐԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆ

Եր զիս առինքնեց անուշիկ Մառին,
Պարմանի տեհնջերս կարծէք կը մարին...
Սիրոյ խընկարկու ժէն ժան Վարդավառ
Արդ ինչո՞ւ աչքիս կ'երևայ խարար...
Քընքուշիկ աղուոր թովիչ Զարուհին
Խնձ յիշել կուտայ ինտիմ կարուհին...
Բարկացոտ հովկուլ դեմի շիգրան,
Քիթիփոսի մ'ունի տեսք ուն գրան...
Պըշող անձնասէր այն հասուկ վերգին,
Եր դարման չեղաւ հէտ սըրտիս վէրքին...
Աղաւնիի պէս միամբու Պօղոս
Շուրջո դեգերէր մերթ հոն և մերթ հոս...
Աս ձեզի խրբատ, մի՛ սիրէք Մարթա,
Խաչ որ հինաւուրց կոյսն է այն մարտա...
Զեզ համակարծիք չըլլար Մամբըրէն,
Բարիք յուսացուի կարծէք գամբըրէն...
Երկու խոսք ձեզի, երբէք Արշալոյս
Անունով մէկը կուտայ սէրէն խոյս...
Լաւատես մերբէք չըլլար Աւետիս
Անուանեալ մէկը, երբոր պաղատիս...
Միշտ Հալքի կ'երթար հասուկ Հրանոյշ,
Ծաւի աչքիրովն թովել վաղ կամ ուշ...
Երբ տաւովն եղաւ քառսուն Արգարին
Adieu ըստ սիրոյ պալքարին...
Երեսունն անցուկ տափակ քիթ Խօզա
Միշտ եընկել կ'ըղձոյ գարեջուր, պօզա...
Երշտ եընկել կ'ըղձոյ գարեջուր, պօզա...

ՊԵՆՈՆ ՏԷՅԻՐՄԷՆՃԵԱՆ

Երբ Պենոն Տէյիրմէնճեանի անունը արտասանես, ինքնարերաբարարսա՛հարցումը կուզայ մարդուս բերանը.

— Նորէն ո՞ր բարեսիրական գործին քանի՞ հազար ոսկի տուաւ,

Եւ հիմա որ իր անունը եւ «բօրթրէն» կրտեսնէք հոս, պիտի հարցնէք անշուշտ.

— Արդիօք «Կավուշին» քանի՞ հարդուր ոսկի տուաւ:

ԱԶՔԵՐՆԻԴ ԼՈՅ

Ով. ՀԻՒՍՆԳԱՊԱՀՆԵՐ ԵՒ ՈՒՀԵՆՆԵՐ

ԱՀԱ ԶԵԶ ԴՐՁԱՌԵԿ ՄԸ ԿԱՂԱՆԴԻ ՆՈԽԵՐ (ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ)

Մարդկային կազմութիւն եւ բնախօսութիւն
անուն, որ կը նուիրէ առ ի դիւրութիւն ժեզ ուսուցանելու հիւանդապահութեան արուեստը դասախոսութեան պահուն զրելու ծանծըն ազատելու համար ձեզ,

Գրեց՝ ՏՔԹ. ԲԱՐՄԵՂ ՏԻՏԱՆԵԱՆ
Կեղրոնատեղի՝ Կէտիկ Փաշա Ասատորեան դեղարան, Դին 2 դրշ.

= 65 =

Պըլանպէք տըղայ սա միւսիւ Արթին,
Հաճոյքով խաղայ... բօքէոի բառթին...
Աշխարհիկ տիկին Կ'րլլայ սա... նունիկ
Երբ ամուսնանայ... չի մընայ... տունիկ...
Աս ու ան թոված ճէնթըլմէն Պետիկ,
Լաւ չըլլար եթէ տունն ընէ տիտիկ...
Երբոր ձեզ Կ'ըսեմ — կը ճանչնաք Նինին,
—Մանչ աղջիկ մէ այն, ըսին...մի քանին...
Ասոնց ամէնուն խօսք տուաւ Արտաշ,
Նըկարագիրովն վայրագ ու անտաշ...
Դեղին ու նիհար խաժակըն նուրիս,
Պահիկ մը գողցես... դարձած էր... հուրիս...
Աւելորդ ծախսի խօսք չի տար Օգսէն,
Թըռչունի մը պէս ան չիյնար էօքսէն...
Լանջքովն հոլանի թըրսորակ Լիւսի,
Աչքերէն ցայտեց... իր թովքը կիւսի...
Շաղկախոն աւերած դէմքը Մըկըրտիչ...
Միշտ կը բարեւէ կեղծ լիաքըրքիջ...
Սուր ձայնով երգով այն միս Վալանթէն,
Պիտ' թովէ հոգիս ասդէն ու անդէն...
Երբ կոյսի մըսէք, Ma chére ahl je t'aime!
Կամ կը մերժէ ձեզ... կամ Կ'ըսէ... Եդեմ...
Հովկուլ զիւպպէններ տան ձեր սըրտին խոց,
Անոնց միշտ ըսէք. — Ոգիք գըժոխոց...
Հինաւուրց թափօն կոյսն է Ռամելա,
... Նախասիրութիւն... բազէն, ֆանէլա...
Դեղին պեխերով խեռ Արիստակէս...
իր առջին գըտաւ... անդունդ ու կրկէս:

Ա. Դ. ԻՍՊԵԶԵՐԵԱՆ

ԶՈՆ ԱՌ ԲԻԵՌ ԼՕԹԻ

Նշանաւոր Ակադեմականը օր մը Պալայ մէկ
քաղէն անցնելու ատենը, փափաք կը զգայ արեւելքան
ոնով սրբառան մը մենելու էւ խանուէ խմելու: Սրբառա-
նին զնուաղիներէն մէկը ուզելով հաճայք մը պահանոել
ալարբութանի ժամանացին, անոր կ'ուղիւ հետեւալ
ուսուանը:

Սէգա կելտին, այ եգենիսին,
Պիր ժերէ բախանս պագ,
Շիսիւր կերտանը սկյր երշիք,
Օրուաւ տա սեխանս պագ:

Սէն թիւրիյի ակվերմիշսին,
Եազա՛, գլուհեկ ուշաղը,
Նէ տէ կիւզեկ եազընչոր
Էնրարիյիկ գուշաղը:

Պույն' տր շեօյիկ, բա՛ ժեօյիկ,
Պիզէր կիսի գո՞ւր պաղտած,
Պուրասս եօգ այրը սէխի.
Սէն տէ պիզէ օլ գաւրտաշ:

Մարիումք ա՛լ սոլ կիմնէ
Ի՞չ զահիլիյի նազ իլէ,
Գուրո՞ւ շեօյիկ, ա՛ միւպարիք,
Քեյֆին կելսին սազ իլէ:

Թիւրիյէր ժերիկ. «Էնիի ժեյֆին
Քեյֆինի ինչ բազիկիր,
Ազշան սապան բազկ կլտին
Բազկ զահիլէ բազիկիր:»

ԴԱՒԻԹ ՏԵՐ-ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՍՄԷՐԵԱՆ

— Ո՞ւր կը վազես Արփոնդմ աղա.

— Զգ՛ եղբայր, ուստ տուն հասնիլ կ'ուզեմ, կնաշս համար զիխարէ
մը առի, մօսան չանցած իրեն տամ:

Պիւրիսն Թիւրիլէր միննեքտարը՝
Օրսան կերկի հեմիյշէ,
Գլյուքիթին պիղնեյէն եօգ,
Շաշնաւալը պու իշէ....:

Գլրմրզը զիս, մասի փիւսկիւլ:
Փիք եազըմըն պաշընս,
Ինսի՛ր, պիր ազ սոլ բարափա
Պինսիրիսկր զաշընսա:

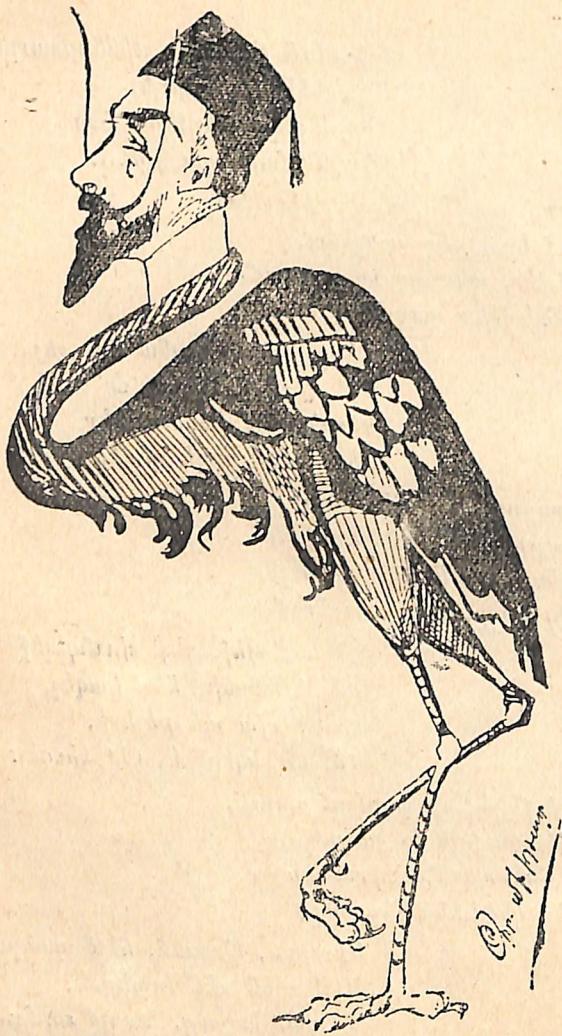
Հեղալ օլուսն սանս հիւր շէյ,
Եկ', հ'չ, եյլէ՛ն, սի՛ւր ժկւի,
Եիւրկյինսկ վարսա եյէր
Տիք էք ժեկէրէն դեմի:

Ազարուրքա ինձն սազը
Չալըր, սկն տէ պերապէր
Օյնա, եյլէ՛ն ա՛ք կհօսկիի,
Հիչ սրգընս, պիրապէր:

Զիլի ժիօշէ, տէք ժեւմպէլէի
Շարզի, մանի, հիւլ կազէի,
Ազարուրքա պէսրէլէրի,
Ահ, նէ՛ պայլըն, նէ՛ կիզէլ:

Միւլյյիփար բանան օլուսն,
Քեասէ իյի իչ շարապը,
Անըրքասն սօֆրս հազըր,
Աբ կեօվտէնի ժկւպապը:

Միւլան, լիւլլան, հիւլ պազրափս
Սկվերսին սկն ելպէրտէ,
Հեղիս, խօշապ, եաղը տօնս
Սօնրա վիշնիրի վիտէ:
ՍՄԲԱՏ ԴԱԻԹԵԱՆ

ՊԵՏՐՈՍ ՀԱԼԱՃԵԱՆ
Հայրենասէր Օսմանցին եւ ԷՇ ազնիւ Հայը

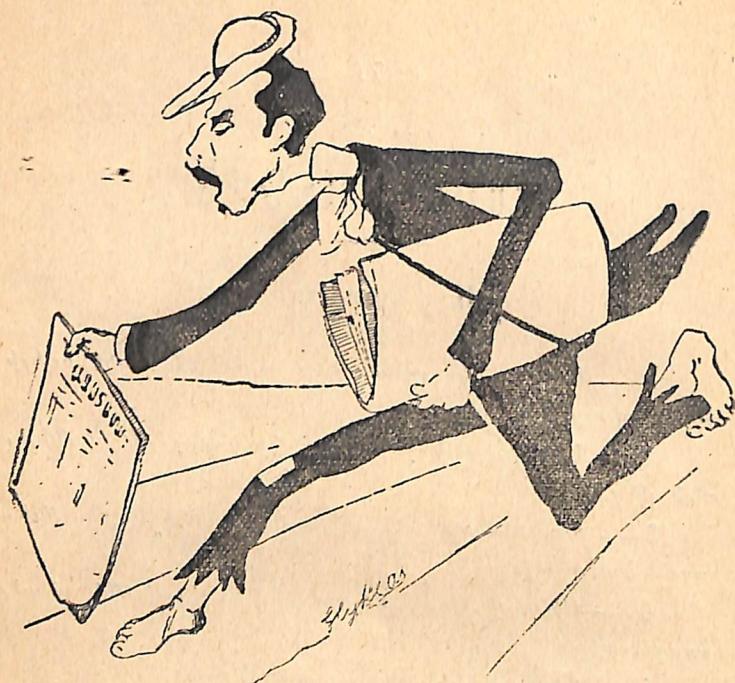
= 71 =

ՏԱՄԱՐԱՆԵԱՑ

(Այս տարուանիը)

- 1.— Աս է անկուտիութեան տարին և ասկէ աւելի
անկուտիութեան տարի պիտի չունենաս :
- 2.— Կարմիր ոսկիին անունը բերանդ մի՛ առներ,
մհծ մեղք է :
- 3.— Քաղինօները մի՛ նստիր, այլ տասնոց գինե-
տառնները :
- 4.— Օթօյով, Բրանվայով, Թիւնէլով մի՛ ճամ-
բորդեր :
- 5.— Ո՞չ ոքի կերակուր իքրամ ըրէ :
- 6.— Մարդու սիկարա մի՛ տար :
- 7.— Մարդու պիրա, օղի մի՛ խմցներ :
- 8.— Աղքատէն մի՛ գողնար, հարուստէն գողցիր,
որ գուն ալ հարստանաս :
- 9.— Ուրիշին կնկան աչք մի՛ անկեր աս փարասըզ
տարին : (Ատիկա մեղի ձգէ) :
- 10.— Գոհ եղիր եթէ ուրիշները քու կնկանդ աչք
կը անկեն, և ձայն մի հաներ, պէլա մը տէֆ ըբած
կ'ըւլաս :

ՄՈՎՄԵՍ ՄԱՐԴԱՐԵ

ՌՈՒԲԵՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

50ը անցուկ տիկին մը 20 տարեկան գեղեցիկ երիտասարդի մը սիրահարուի, ամէն անգամ որ ամուսնութեան առաջարկ կ'ընէք մերժողական պատասխան կ'ըստանար, օր մը պատճառը հարցուցած ատեն պատասխանեց երիտասարդը.

— Տիկին ամենայն սիրով պիտի ընդունէի ծեր առաջարկը, եթէ վճարելի պօնօներ ունենայի,

— Կը տեսնե՞ս սա կինը որ կործ րին վրայ կախած է զեղեցիկ ժամացոյց մը, ի՞նչ տարբերութիւն կը զտնես իր եւ ժամացոյցին եւ զեղեցկութեան միջեւ.

— Շակ մեծ տարբերութիւն, ժամացոյցը մարդուս ժամանակը կը յիշեցնէ իսկ ան կը մոռցնէ,

= 73 =

ԱԿԱՆՉԻՆ ԼԱՎԾՆԵՐԻՆ

ԱՌՁԽԿՅ ՏՈԼԱՊԹԻՆ ՄԷՀ

Կար չկար, երիտասարդ մը կար:
Կար չկար, աղուորիկ աղջիկ մըն ալ կար:
Եւ այս երկուքը իրար կը սիրէին խենդի պէս:
Երիտասարդը աղջկան կ'րսէր:
— Խուշիկ'կս, անուշաւս, հրեշտա՛կս . . .

Իսկ աղուորիկ աղջիկը երիտասարդին:
— Հոգի՛ս, սիրոս, կեա՛նքս . . .
Օր մը երիտասարդը իր ծնողաց բացակայութիւնը
առանց արդիւնքի չձգելու համար՝ իր խուշիկը կ'առնէ
տուն կը բերէ:

Սյա պատմութիւնը ինծի պատմողը ըսաւ որ երիտասարդը իր սենեակը տարեր է աղջիկը: Սակայն չհամարձակեցաւ պատմելու թէ հոն այս երկու երիտասարդները ի՞նչ ըրին:

Իրը ամբողջ մանրամասնութիւն՝ աւելցուց որ երիտարդին սենեակին մէջ երկու ժամէ աւելի մնացած տասարդին սենեակին մէջ երկու ժամէ աւելի մնացած էին և երիտասարդին վերմակը և անկողինը իրար անցած էր, երբ . . .

Երբ աբարթը մանին դուռը բացուեցաւ . . .
Երբ աբարթը հասկցաւ որ իր ծնողքը կը վերաբառնային:

Ընկերուէին որէտք էր խուսափել ծնողացը աչքէն և ծողուպրիլ անոնց խիստ կշտամբանքներէն:

Հնարք մը մտածեց:

Հնարք մը մտածեց . . . տօլապը:

* * *

Աղջիկը խոթեց . . . տօլապը
Բարեկամու, որ աս եղելութիւնը ինծի հաղորդեց,
Հբացատրեց թէ աղջկան մտած առաջին տօլապը թէ
Երկրորդն էր նշանակութիւն ունեցողը:

ՀՕՎԱՐՏԱՆ

ԱՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՄՕԹԸ

Մի խնդաք թէ ամօթ ըսուածն ալ մօտա կ'ունենա՞յ :

Ամօթն ալ ունի իր մօտան : Աս տարի այսինչ բանը ամօթ ըլլալը մօտա է, գալ տարի այնինչ բանը ետ անս de suite :

Ասկէ տասը տարի առաջ միթէ ամօթ չէր սալօնի մը մէջ թանկօի պէս պար մը պարել, մինչ այսօր պարելը մօտա է :

Լսեմ չուտով թէ աս տարուան ամօթին մօտան կաղանդի նուէր չտալն է :

Ուրիշ տարիներ ամօթ էր կաղանդի նուէր չտալ, իսկ աս տարի ամօթ է կաղանդի նուէր սպասելը :

Եւ ի՞նչպէս կ'ուզէք որ ամօթ ըլլայ նուէր չտալը կաղանդի առթիւ, քանի որ միլիոնաւորներ են որ աս տարի ամօթը պիսի գործեն, ըստ ուրիշ տարիներու մօտային :

Եւ երբ միլիոնաւորներ կ'ընեն նոյն ամօթը՝ ա՛ւ ամօթը չի մնար ամօթ, այլ կ'ըլլայ սովորութիւն :

Ժիւրք-իւլօթը երբ հագան հազարներով կիսեր՝ ամօթ չ'ամառուեցաւ ալ եւս :

Ամուսնական սնաւատարմութիւնները հետզիետէ ամօթ ըլլալէ կը դադրին կոր, միլիոնաւորներ գործեւով նոյն ամօթը, որով զայն ընկերական բարքերու մէջ նուիրագործած կ'ըլլան կոր :

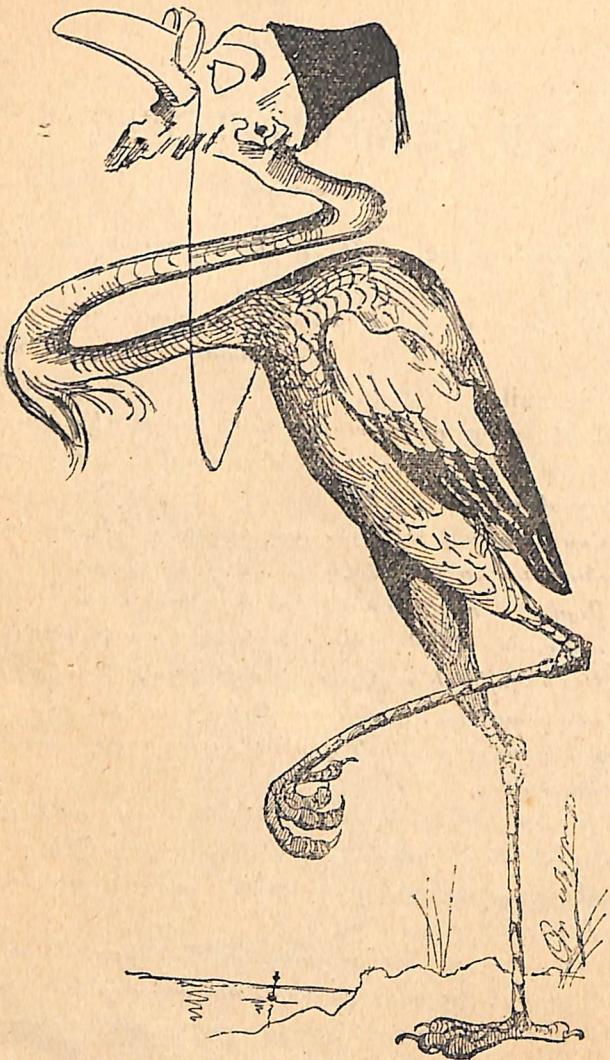
Հապտերաւոր տունները ամէն գիշեր չէն ըլլալնուն պատճառաւ ամօթէ ելաւ նոյն տունները յաճախելը :

ՏՕՔԹ. ՆԱԶԱՐԷԹ ՏԱՂԱԻԱՐԵԱՆ

Հանրակինը.— Հաւատացէք պարոն, դուք սիրահարնեւուս ամենավեշինը պիտի ըլլաք.

Սիրահարը.— Ուրեմն դեռ շատ պիտի սպասեմ,

ԳԱԲՐԻԵԼ ՆՈՐԱՏՈՒԽԿԵԱՆ

Այսօր շապիկ վարտիքով Շիտակ ճամբան պտտիլը
ամօթ և մնձ ամօթ է, սակայն վաղը՝ քանի մը հա-
զար հոգի—տեսէ՞ք միլիոն չեմ ըսեր եթէ շապիկ վար-
տիքով պտտին՝ ամօթ պիտի ըլլայ անոնց պէս չընկլը։
Հետեւաբար, ինչու ամօթ պիտի ըլլայ աս քօքօ-
զութեան տարին կաղանդի նուէր չտալը։

Տա՛լլ ամօթ է։

Թող ամէնան կաղանդի նուէր սպասողները։

* * *

Աս լառաջտրանէս վերջ մեծագոյն ամօթը ըրած կ'ըլ-
լայ նշանածու, եթէ կաղանդի նուէր սպասէ։ Իսկ եթէ
տալու ամօթը գործէ՝ չտանկլս ամօթ պիտի չըլլայ ինձի-
պէս ամօթիածի մը։

Մ. ԿԱՊՐԱԾ

ՀԱՅԱՍՏ ՅՈՅՆ ՄԸ ՆԻՔՈԼԱ ԲԻՍԹՈՅ Բերա, Թախիմ, Մեծ Փողոց, թիւ 67

Երէ «Կայլոօսի խմբագրատներ եկած էք, տեսած ըլլալու եք
Միւսի Նիկօս բիրօնք, բարձրահասակ, կարմիր այտերով, զուարք
երիկասարդ մը։ Որուն գրպանենք ալ հաս են իրեն պէս։ Ուր ունի
իր մասնաւոր գրասենեակր։

Ունի օստ մը լանսօններ, մեռելակառներ, օրօններ, ժուրեններ,
ժայրօններ, որոնիք ամբողջ Պոլսոյ մէջ վեր վար կը սուրան։

Ինձ Յոյն մըն է, եւ իր ազգը սիրենուն չափ կը սիրէ Հայերն ալ
ու իր ապացոյց՝ Հայ կարօս բնանիթներուն ձրիաբար կը տամա-
րք մեռելակառները։

Անա՛, ձեզի Հայասէր Յոյն մը։

ՊԱՐԿԵՇՏՈՒՆԻՒՆ

Ե Ի

ՊԶ ԱՆՌԱՐԿԵՇՏՈՒՆԻՒՆ

Հայ գրականութեան շնորհիւ փարա վաստկող մարդիկ շատ կան.

Բայց եթէ կայ մէկը, որ Սահակ Մեսրոպի տառերը քով քովի շարելով, յաջողած է չէնքերու, հազարաւոր ոսկիներու տիբանալով, զաւակներուն զինուորի ապէտէլը տալ քանիցս, ան ալ Բիւզանդ Թէշեանն է.

Հայ ազգը չի սիրեր Քէշեանը, բայց կը հիանալ անոր գրելու եւ տրամաբանելու ժողովրդական տաղանդին:

Քէշեան նշանաւոր է իր կծծիութեամբը, բայց սխալ է Քէշեանի կծծիութեան մասին շրջող՝ զրոյցը. Քէշեան կծծի չէ, քա՛ւլիցի այլմիայն դրամին յարզը գիտէ եւ անզիշական ոսկին 119էն կ'առնէ.

Քէշեան էֆ. իր շատ մը յօդուածներուն հետ արտազրած է նաեւ երեք մանչ զաւակներ, որոնց երեքն ալ իրար կը գերազանցեն, իրենց խելքով եւ զարգացմամբ.

Քէշեան էֆ. ազգասէր անձ մըն է, թէև հաշնակցականները կը պնդեն թէ՛ անիկա ազգասէր ըլլալէ աւելի. դրամասէր է.

Անծնասէր երիտասարդ մը իր սիրուհին համոզելու համար կ'ըսէ.

Ախ սիրելի Բուրուալ քեզ հոգիիս պէս կը սիրեմ:
Պիտի հաւատայի եթէ անձիս պէս ըսէիր:

Ի՞նչ է տարբերութիւնը պարկեշտ և անպարկեշտ

կիներուն:

Պատրաստուեցէ՛ք, որովհետեւ ձեզի պիտի գայթակղեցնեմ նորէն իմ կավուօշական ըմբռնումներովս ։ Ես ա՛յնքան ալ չեմ երկրպագեր պարկեշտ կիներուառջեւ, որովհետեւ պարկեշտ կինը իմ աշքիս կը ներառական է, որով չարժեր իսկ հետաքրքրութիւ, կայացնէ էակ մը՝ որով չարժեր իսկ հետաքրքրուելիք մինչ անպարկեշտ կինը իր շատ մը հետաքրքրուելիք դերերը ունի:

Պարկեշտ կնոջ սիրտը անապատ մըն է, ուր հազիւ չոր ծառ մը կը բռւմի, մինչ անպարկեշտ կնոջ սիրտը չոր ծառ մըն է՝ ծառերով և ձաղիկներով լեցուն:

Պարկեշտ կինը՝ սահմանափակ իր սիրտին մէջ՝ միայն իր երիկը կը սիրէ, մինչ անպարկեշտ կինը անսահման

իր սիրտով շատ մը երիկներ միասին կը սիրէ:

Անպարկեշտ կնոջ իտէալը միայն իր երկանը մէջ կը սահմանափակուի, մինչդեռ անպարկեշտ կնոջ իտէալ-ները ամէն օր կը փոխուին:

Պարկեշտ կինը իր պարկեշտութեամբ անհամ և միօրինակէ մինչդեռ անպարկեշտ կնոջ համը ո՞վ չգիտեր:

Անպարկեշտ կինը իր խօսակցութեամբ զուարթ և հաճելի է, մինչդեռ պարկեշտ կնոջ մը հետ մարդ յունչելէ զատ բան չկրնար ընել:

Պարկեշտ կինը ըղձանքէ , երազէ , իտէալէ զուրկ
մարդամեքենայ մըն է , մինչդեռ անպարկեշտ կինը թէ
կ'զգայ , թէ կ'երեւակայէ . կ'ըղձայ և թէ կը դեգերի
դէպի իտէալներ , որոնց չկրնար համնիլ :

Ահա թէ ինչո՞ւ մարդիկ իրենց պարկեշտ կիները
ձգելով անպարկեշտաներու ետեւէ կը պտտին :

Արդ , բարոյակա՞ն մը , վերի անբարոյական ու-
սումնասիրութիւններէս ետաքը :

Պարկեշտ կիները եթէ կ'ուզեն լրենց էրիկները
պահպանել և թող չտալ որ անպարկեշտ կիներու ետեւն
ըլլան , պէտք է կարելի եղածին չափ անպարկեշտ կի-
ները նմանին գոնէ . . . երեւութապէս :

Ե. Թ.

ՄԱՏԱՄ ՓԷՐՏԻՆԱՆՏ

Բերա , Մեծ փողոց , Գալիվրուսի վաճառատան ետեւը

Վ Կ Ա Յ Ո Ւ Ա Ծ Բ Ա Ր Ի Զ Ե

Ի՞նչ կ'արժէ այն կինը , որուն բօրսէն Մատամ Ֆեր-
տինանը չէ տինած :

Ի՞նչ կ'արժէ այն բօրիւմը , որուն տակեն հազած
ջրլայ Մատամ Ֆերտինանի տինած բօրսէն :

Ի՞նչ տիե՛ռիւն կ'ունենայ այն կուրծերը , որ Մա-
տամ Ֆերտինանի բօրսէները չեն գրկած զանսնիք :

Ուրեմն , տիկիններ եւ օրիորդներ , երէ կ'ուզէք որ
արժէք . . . դուք ալ , հազած բօրիւմնիդ ալ , երէ կ'ուզէք
ջրլայ տիբ եւ հանգիս , զացէք ՄԱՏԱՄ ՓԷՐՏԻՆԱՆՏին :

ԻՆՉՊԵՍ ԴՐԱՄ ԿԸ ՇԱՀՈՒԻ

Դրամ շահելու արուեստը սորվեցնելու համար շատ
մը զրութիւններ և գրքոյներ հրապարակ ելած են ու
կ'ելեն :

Մինք սակայն ատոնց վրայ արհամարհական քմծի-
ծաղով մը կը նայինք կ'անցնինք , որովհետեւ ասոնք
միայն վերացական , տեսական ըսուածքներ են , գործ-
նականին մէջ արդիւնք մը չունին :

Դրամ շահելու գործնական միջոցները հետեւեալ-
ներն են և կործուած բազմաթիւ կարող գործի մար-
դերէ :

Այսպէս .

Ա. Ղալաթիա գրասենեակ մը կը բանսա քարա-
փին վրայ և սըմսարներուն մարդզգլուխ կէս ոսկի կը
փին վրայ և սըմսարներուն մարդզգլուխ կէս ոսկի կը
խոստանաս որ քեզի յաճախորդ բերեն : Սըմսարները
խոստանաս որ քեզի յաճախորդ բերեն : Սըմսարները
ճարափիկ են , գաւառացի էնայիններ կը փնտռեն , կը
տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-
տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-

տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-
տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-
տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-
տեսնես որ 5-8-10-15-20 հոգիի աղտոտ օձիքն ըըռ-

6

Սակայն ի՞նչ հոգ դուն փարաները գրպաներ են :
Մարդիկը մէյ մը Բաթթաս երթալէ վերջ՝ ա՛լ մինչեւ
Խարբերդ՝ Սվատք-կամ Քղի դառնալ չեն կրնար և անի-
ծելով զքեղ վէրէսիէ պիլէթ՝ կ'առնեն անկէ Ամերիկայի
համար :

Եւ աս Էնայիները, ամէն ատեն կ'իյնան գրասեն-
եակդ, թակարզը ինկող մուկերու նման :

Բ. Թերթի մը արտօնութիւնը կառնես, տարեկան
ապօնըմանն ալ աժան, 20 զրշ. կ'ընես : Քանի մը թիւ
կը հանես՝ թիւին 100 զրշ. ծախսելով, և կը սկսիս
բոլոր ջոջերուն և բարձրաստիճան անձերուն զրկել :
Յետոյ կը հանես անոնց ընկալագիրները և կը սկսիս
թափառիլ ի խնդիր մէճիտիէներու : Հանած ընկալա-
գիրներէդ քանի մը հատը կը մերժուին, որովհետեւ
կը գտնուին չափազանց ագահ մարդիկ, որ չեն ուզեր
տալ մէճիտիէն, սակայն մեծամասնութիւնը կը վճարէ
մէճիտը՝ մտածելով .

— Տամ տէ տէֆ ըլլայ սա մուրացկանը :

Դ. Իբրեւ խուրտավաթ աղ կը բեռցնես ծովեղեր-
եայ քաղաք մը զրկելու համար և ապրանքդ 500 ոսկիի
կ'ապահովագրես : Մավունաձիներուն քանի մը կարմիր
կուտաս որ ծովուն բացը շոգենաւին չմօտեցած՝ ծովը
նետեն : Կարգադրածիդ պէս կ'ըլլայ և դուն ապահո-
վագրական ընկերութիւնէն ճայիր ճայիր փարաները
կ'առնես :

Այս գործը շատ անգամ և շատ ընկերութիւններու
կրնաս ընել և մեծ դրամ շահիլ :

Դ. Աղուորիկ կնկան մը հետ կ'ամուսնանաս և
կնիկդ թեւդ զարկած՝ կ'ելլես ծանօթներուդ գրասեն-
եակը կ'երթաս անոնցմէ փոխառութիւն կնքելու համար :

Մարդիկը՝ կէս մը կնկանդ աղուորութիւնէն հմայուած,
կէս մ'ալ կնոջմէդ ամէնալով, քեզի փոխ դրամ կուտան :
Վերջէն Աստուած ողորմած է . գատերը բէք երկար կը
տեւեն :

Ասոնք գեռ հարիւրին մէկն են, ուրիշ առիթի կը
ձգենք միւս միջոցներուն վրայ խօսիւը :

Աս մեր արձանագրած միջոցներով շատերը յաջո-
ղած և դիրքի տէր եղած են :

Սակայն պիտի ըսէք թէ քանի որ գիտենք դրամ
շահելու աս միջոցները, ինչո՞ւ մենք փարասըզ կը
պտտինք :

Որովհետեւ . . . դերձակը իր վրան չի կարեր :
ՖԱՌԱՇ

ՏՈՐԹՈՐ ԽԱՉԻԿ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՊԱՀԱՅ ԳԱԲՈՒ, ԵԱԼՏԸՆ ԽԱՆ, ՀԱՅԻ ՊԵՐԻՄ ՎՐԱՆ

Մ Ա Ս Ա Գ Է Տ

ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

Պոլսեցի Երիտասարդնե՛ր, որ դժբախտութիւն մը ունեցեր ե՛ս...
միջազգային հարբուխէ մը կամ այլ լապտերանական հիւանդաւ-
դութենէ մը բռնուելու, մի՛ վախնաք, չօնօխութիւն չուզեր, հերախ
պէս կայնած է ՏՈՐԹՈՐ Խ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ, որուն ծեռնիասութիւնը
անվիճելի է:

Գացէք եւ տեսէք:

ՍՈՍԿԱԼԻ ԵՐԻԿ ՄԸ

Արաքսիին էրիկը սոսկալի, նախանձու էր :

— Այս, կ'ըսէր շարունակ Արաքսի ինձի՝ մեր մը-
տերմական վայրկեաններուն մէջ, սախը՞ն էրիկս չիմա-
նայ մեր այս վիճակը, խաչոր դիս կը սպաննէ, և քեզի
իը խղդէ :

Արաքսիին էրկանը այս ահոելի մզձաւանջը իմ
ամէնէն երջանիկ վայրկեաններուս մէջ զիս կը հե-
տապնդէր :

Հապա եթէ օրին մէկը իմանար իմ մեղաւոր յարա-
բերութիւններս իր էրկանը հետ, հապա եթէ օրին մէկը
վրայ հասնելով՝ մեզի տեսնէր մեղապարտ վիճակի մը
մէջ :

Արաքսի շարունակ իր էրկանը սոսկալիութեամբը
կը զարհուրեցնէր զիս, անոր սարսափելի նկարագիրը
բացատրելով՝ ինծի :

— Անգամ մը մարդ մը փողոցը ձեռքս բռնեց,
էրիկս մարդուն վրայ խոյանալուն պէս, երկու աչքերէն
մէկը պայլթեցուց . . . : Ուրիշ օր մը երիտասարդ մը ե-
տեւէս ինկած էր, էրիկս իմացաւ այս բանը և խեղճ
երիտասարդը բռնելուն պէս, գլուխը կոտրեց . . . : Ուրիշ
օր մըն ալ հօրեղբօրս գաւկին հետ պառատի ելած էր,
էրիկս զիս գուղենէն նախանձելով՝ մազ մնաց որ խեղճ
տղան պիտի սպաննէր :

Արաքսիին էրկանը այս ահոելիութիւնը իմ սէրս
կը կրկնապատկէր Արաքսիս վրայ :

Այսո՛, էրիկէն կը սոսկայի, կը դողայի, բայց Ա-
րաքսին ալ կը սիրէի . . .

Ամէն ինչ աչքս առած էի ալ :

Աչքս առած էի մա'հը իսկ :

Ի՞նչ ընեմ, Արաքսիին էրկանը ձեռքը պիտի մեռնէի:
կ'երեւակայէք անչուշտ թէ ինչ սրտի դողով կ'ա-
ռանձնանայի Արաքսիին հետ :

Օր մը սակայն եղա՛ւ ըլլալիքը :

Արաքսիին հետ միասին առանձին նստած էինք՝
ննջասենեակի մը մէջ, որուն ուրեղ ըլլալը ըսելու
պէտքը չկայ :

Եւ ահա՛ դուռը բացուելով՝ ներս խոյացաւ Արաք-
սիին սոսկալի էրիկը :

Մենք մեղապարտութեան ամէնէն կարկառուն վի-
ճակին մէջ էինք և ուրանալ կամ հերքել անկարելի էր :

— Վայ շունչանորդիներ, գոչեց Արաքսիին էրի-
կը ջղածգականորդն խնդալով, գուք հոս կուգաք քէյֆ
կ'ընէք և ինծի խապար մը իսկ չէք տար :

Մեռած լմցած էի, ինքինքս բոլորովին յոյսս
կտրեցի, վերջին ժամս հնած էր, ինքնիրենս վերջին
աղօթքներս կը փափսայի :

— Խենդ էք, ինչ էք, որ ելեր օթէլնեռու փիս
փիս սենեակները կը պառատիք կոր՝ աղտոտ անկողիննե-
փիս սենեակները կը պառատիք կոր՝ աղտոտ անկողիննե-

— Այս ըսելով Արաքսիին սոսկալի էրիկը մեկնեցաւ
ամենայն պաղարիւնով :

Ես ապուշ կտրած էի:

Այ, այս է եղեր Արաքսիին սոսկալի էրիկը, ուր-
կէ այսչափ ատենէ ի վեր վախցայ, անոր շուքէն իսկ

դողդացած էի:

Խաչո՞ր, իրաւցնէ սոսկալի է եղեր Արաքսիին

էրիկը :

ՅԵՒՈՐԴ ԼԻԼԻԻ ՕՐԱԳԻՐԸ

ՔՇ.— Միւսիւ Կարպիսը, հակառակ երեկ Աքէ-
թինկը ինծի տուած խոստման, չերեւցաւ այսօր, Կ'ե-
րեւայ չկրցաւ մաման համոզել և ինծի բերելիք նուերին
գրամբ ճարլե: Կէսօրէն վերջ կ'երթամ Տքթ. Ուղուր-
լեանին, որ իմ սովորական բժիշկս է, մօրուքը սիրեմ
անոր:

Տօքթօրէն վերադարձիս էնայի մը ետեւէս ինկաւ
կամուրջէն մինչեւ թիւնէլ, և թիւնէլ մտնելս տես-
նելով, զիս հրաւիրեց լաստիկի կառք մը: Հրաւէրը
չմերժեցի, որովհետեւ մարդը հարուստ կ'երեւար:
Սխալած չեմ: Աս տողերը գրած պահուս մարդը հա-
զար ֆրանքնոց թուղթ մը աւրելու գնաց սարաֆին
և վերադառնալուն վատահ եմ, որովհետեւ ոսկի գա-
ւաղանը ձգած է սենեակս: Աս մարդէն հաց պիտի
ելլէ: Մեծ է Աստուծոյ ողորմութիւնը:

Աշխատող մարդը իր հացը կը ճարէ ամէն ատեն:

ՔՇ.— Մինչեւ լոյս չեմ քնացած աս գիշեր: Մար-
դուն հետ չկերած խալթերս չմնաց: Կարաէն-Պարը մին-
չեւ լոյս քէյփ ըրինք: Շամբանիան հեղեղի պէս վա-
զեց: Ամէն մարդու աչքը մեր վրան էր: Շիտակը՝ շատ
գոն մնացի տա մարդէն, մանաւանդ անոր համար որ
կէսօրին սենեակէս դուրս ելլելուն՝ հինգնոց պանքնօթ
մը ձգեց մասային վրան: Խօսք տուաւ նորէն գալու,
ինչալահ միշտ կուգայ: — Աս գիշեր Հայ մը հանդիպե-
ցաւ ինծի Շիտակը: Միասին սենեակ եկանք: Վրայէն
գլուխ չէնք չնորնք մէկը կը կարծուէր, բայց անողի-

տանը հանահվարած գումքաբուցիին մէկն է եղեր:
Մինչեւ կէս գիշեր նստեցաւ, խմնց քէյփ ըրաւ և
յետոյ առանց փարա մը վճարելու հլաւ արապան քա-
շեց էտէպսիզը: Աս տեսակ պառւզամիներ արդէն մեր
շղգէն և Գու մգաբուէն կ'ելլեն ընդհանրապէս:

ՔՇ.— Ամէն օր շահ չըլլար հարկաւ:
ԵՇ.— Առջի օրուան էնուզին եկաւ այսօր առա-
ւոտուն: Կ'ուզէ զիս մէթրէս քաշել: Բայ որ տանտի-
ւոտուն եօթանասուն ոսկի պարտք ունիմ: եթէ վճա-
րուսիին եօթանասուն ոսկի պարտք ունիմ: եթէ աս
րէ աս պարտքը՝ կ'երթամ հետք, քանի որ զինքը ես
ալ կը սիրեմ: Մարզը խոստացաւ վաղը իսկ բերել
գրամբ: Գիշերը նորէն անոր հետ պիտի անցնենք:

ՈՒՐ.— Նորէն լաւ քէյփ մը ըրինք հետք: Առատուն
նորէն հինգնոց պանքնօթ մը տուաւ և գնաց բերելու
նօթանասուն ոսկին: Տանտիրուհին խօսեցայ ես իրն-
եօթանասուն ոսկին պիտի որ եթէ մարդը բան մը հարցնելու
դիրը և հասկցուցի որ եթէ մարդը բան մը հարցնելու
պիտի իմ պարտքին համար, սուտ չանէ ինծի: Ատու-
ըլլայ իմ պարտքին համար, սուտ չանէ ինծի: Ատու-
ըլլայ իմ պարտքին համար, սուտ չանէ ինծի: Ատու-
ըլլայ իմ պարտքին համար, սուտ չանէ ինծի:

ՇԲ.— Էնայիս այսօր պիտի գայ, անոր համար
ես տունէն երաւ, կանուխէն բրինդիսօ. օթէլ մը
պիտի երթամ մնալու: Տանտիկինին ալ պատուիրեցի
պիտի երթամ մնալու: Տանտիկինին ալ պատուիրեցի
որ եթէ մարդը գայ՝ ըստ որ մօրմէս հեռավիր մը սուա-
սոր եթէ մարդը գայ՝ ըստ որ մօրմէս հեռավիր մը սուա-
սոր եթէ մարդը գայ՝ ըստ որ մօրմէս հեռավիր մը սուա-
սոր եթէ մարդը: Քիպար մարդ մըն է, բնական աբար
պիտի ընէ մարդը: Քիպար մարդ մըն է, բնական աբար
պիտի ընէ մարդը: Քիպար մարդ մըն է, բնական աբար
պիտի ընէ մարդը:

ԿԻՐ.— Բրինդիսօ եմ այսօր: Հարուստ երիտասարդ
մը գտայ: Այսօր գոնէ երկու ոսկի կ'առնեմ անկէ:
ՈՐ. ԼԻԼԻ
Ընդօրինակեց՝ Մ. ԿԱՊՈՅԱՇ

ԶԻ ԳՏՆՈՒԹԻՒՆ

Կէս օրէն ետքը , ալ ո՞չ մէկ փուռի մէջ հաց չի գտնուիր .

Խըսրա զըվըս չեղող մարդ ալ չի գտնուիր .

Կարմրուկ ոսկիները տեսնելով տեղի չտուող կնիկ չի գտնուիր :

Բաթրօնին մաղաղան չսօթթող «հաւատարիմ» պաշտօնեայ չի գտնուիր .

Իր սիրահարին վրայ ուրիշ քանի մը սիրահարներ ևս չսիրող կնիկ ա՛լ չի գտնուիր .

Ամիսը անգամ մը նոր գլխարկ գնող կնիկ ա՛լ չի գտնուիր .

Կամուրջին դրամը չտուած փախցունք տալ չուզող մարդ ա՛լ չի գտնուիր .

Պահանջաէրին առնելիքը վճարել ուզող մարդ հրապարակի վրայ սա միջոցին հիշ չ գտնուիր .

Կողը ուզած կէս մէզը ժապաւէնը իսկ գնող ամուսին բնաւ չի գտնուիր .

Օթօմօպիլով պարտող պարզ մահկանացու չի գրանուիր .

Իր յաճախորդները չսօթթող նպարավաճառ չի գտնուիր .

«Փարա կը վաստիմ կոր» բսելով պարծենցող մարդ երբէ՛ք այս օրերս չի գտնուիր :

Հացին փարան չմտածող մարդ չի գտնուիր .

Անկուտիութիւնը չխօսող և անօթութեանը վրայ չլացող մեծահարուստ Հայ խաչո՛ր չի գտնուիր .
Վէրէսիէ ապրանք տուող վաճառական կամ նրա պարավաճառ չի գտնուիր .

Առանց հարիւր անգամ բերել տանելու բաժնեգինը վճարող «ԿԱՎՈՒԾ»ի բաժանորդ չի գտնուիր .

Չորս ոսկի ամսական ունեցող փեսացուիր մը անը չքաշող օրիորդ չի գտնուիր .

Ո և է աւաղակութեամբ մը քանի մը ոսկի ձեռք անցընել չմտածող պատուաւոր մարդ չի գտնուիր .

Պատոյ , սուրագրութեան , պայմանագրութեան մէթալիկ տուող մարդ ա՛լ չի գտնուիր .

Վերջապէս սա միջոցին չի գտնուիր , չի գտնուիր :

Մանաւանդ այս տողերը զրող պարոնին գրպանը ամբողջ ոսկի մը հիշ չի գտնուիր :

ԿԱՎՈՒԾ

Յակոբ աղա և Հոռոր հանըմ 12 տարուան ամուսնութենէ վերջ՝ ներքին անհամածայնութեանց պատահաւ կ'ուզեն իրարմէ բաժնուիլ , իւրաքանչիւրը ուզելով զաւակը իրեն պահել , կինը կը շահի դատը .

— Մեծապատիւ տէր , կրնայ ապացուցանել թէ զաւակը իրն է , իսկ ես վկաներ ունիմ , առաջինը դայիեակս է :

★

30 տարիքին վերջը կինը կը նմանի յետամիւաց պատի ժամացոյցի մը :

ՕՐՀՆԱԾ ԾԵԾԸ

«Ծեծը արքայութենէն ելած է», կ'ըսէ առածը:
Հաւատացէք ասոր ձմարտութեան, իսկ եթէ չէք
հաւատար՝ կը համոզուիք, եթէ պատմեմ ձեզի հետեւ-
եալը:

Կին մը ունիմ, ինչպէս ունին բոլոր ամռանացած
մարդիկը:

Բայց կինս զիս չի սիրեր, հակառակ զինքը սի-
րելու:

Մէկ խօսքը երկուք ընել չի տար, դարձեալ զիս
չէր սիրեր:

Ամէն ամիս նոր քօսթիւ կը շինէի, դարձեալ զիս
չէր սիրեր:

Ամէն սէզօնի երկու երեք ոսկինոց գլխարկներ կը
գնէի, դարձեալ չէր սիրեր:

Ապասուհիներով կը խնամէի զինքը և ամէն օր
օթօներով, կառքերով կը պատցնէի, դարձեալ զիս չէր
սիրեր:

Յովսէփ Աստուածանօր չափ հաւատարիմ չի կողակ-
ցիս, դարձեալ չէր սիրեր:

Չէ՛ր սիրեր զիս, չէր սիրեր:

Յուսահատած չի և չէի կրնար միջոցը գտնել զիս
հնկանս սիրցնելու: Օրին մէկը, ա'լ ինքնիրմէս ելած,
փառաւոր ծեծ մը քաշեցի:

Այդ օրէն ի վեր կինս զիս սիրելու սկսաւ:

Հիմա կը խենդենայ վրաս, հոգի կուտայ ինծի
համար:

Երջանիկ եմ հիմա:

Դուք ըսէք, ծեծը արքայութենէն ելած չէ:

ՓԱՅԼԱԿ

ԻՄ ԿՆԻԿՈՒ...

Ո՞վ չգիտեր որ ևս ամուրի եմ:
Ամուրի եմ և հետեւ պար ամռանութեան... ծա-
րաւի:

Միտքս դրած էի անպատճառ աս ամիսներուն մէջ
երկու գլուխ և չորս ոտք, չորս ձեռք ըլլալ, մանա-
եանդ որ ձմեռուան սէզօնն ալ շատ փնտուել կուտար
աս պակասը, սակայն միտքս բան մը ինկաւ և ստիպ-
ուած եմ կամայ թէ ակամայ անորոշ պայմանաժամով
աս դիտաւորութիւնս յետաձգել:

Սպասել կ'ուզեմ ընդհանուր պատերազմի վերջա-
ւորութեան և խաղաղութեան զեփիւոին փչելուն:

Բայց ինչպէս: Արդեօք փարա՞ չունիմ: — Փառք
Աստուծոյ, երկու կնիկ չորս տարի նայելու չափ պատ-
րաստ կայ գրական և ամիսն ալ 30 ոսկի կը շահիմ տո-
քրիզին իսկ: Արդեօք առողջութիւնս ի վիճակի չէ
այսոր ամռանական փափուկ պարտականութեանցս կա-
տարման և Տօքթ. Փափազեանի (Եալտըդ իսան, Պահաէ
գաբու) քանի մը ամիս դարմանելուն պէտք ունիմ: —
Ոչ, բարեկամներ, ձեզի աս մասին պաշտօնական «ՈՇ»
մը կ'ըսեմ և զիս կարգացողներուն տրամադրութեան
տակ կը գնեմ ինքինքս:

Հապա ի՞նչ է պատճառը, որ երբ Փիզիքական և
նիւթական կարողութիւնս տեղն է և կամքն ալ ունիմ
ամռանականալու, կը յետաձգեմ ընդհանուր պատերազ-
մին վերջանալուն:

Որովհետեւ, բարեկամներս, ես միտքս դրած եմ

գեղանի ֆրանսացի կին մը առնել, որուն ամուսինը հարուստ եղած ըլլայ և պատերազմի դաշտին մէջ մեռած :

Ասանկով թէ՛ էրիկի յարդը զիացող կնիկ մը առած պիտի ըլլամ և թէ՛ պօլ փարա :

Եւ, Աստուած իմ, գիտնաք թէ ո՛րչափ որբեւայ բիներ պիտի գտնուին Ֆրանսայի մէջ ընդհանուր հաշտութեան վաղորդայնին և ընդհակառակը ո՛րչափ էրիկմարդ պակսած պիտի ըլլայ հոն :

Հետեւաբար, եթէ գաղափարս կը գնահատէք, ինչ որ գնահատելի է արդէն, դուք ալ կրնաք ինձի պէս ընել :

ՀՈՎԱՐՏԱ

Ապրիլ 1ին առթիւ անգլիացի բժիշկ մը իր ընկերակցին խող մը ընկելու համար հետեւեալ նամակը զրկեց .

«Սիրելի ընկերակիցս, երկար ժամանակուայ փորձով տեսայ որ կոսրած սրունք մը խայծղանի միջոցով անմիջապէս կը դարմանուի, և փորձն ալ հոս կատարեցի և լաւ արդիւնք տուաւ, զայս ի գիտութիւն կը ծանուցանեմ ձեմ» :

Ընդունեցէք յարգանգներս
ՏՕԲԹ. ՀԻԼ

Ընկերացիցը իր կարգին փորձը կատարեց որ չը յաջողեցաւ և այս բանը տեղեկացուց հեղինակին տքթ. Հիլի, ուրիէ քանի մը օր վերջ հետեւեալ նամակը ստացաւ ուր կ'ըսէր թէ .

«Շատ շատ ներողութիւն կը խնդրեմ նամակիս մէջ մոռցած էի ըսելու թէ իմ փորձած կոտրած սրունքս փալտէ էր» :

Ա. Դ. Օ Թ Ա Ր

Վասն բառնալոյ յաշխարհէ տնավեր քրիզի, զտէր աղաչեցուք :

Վասն խաղաղութեան պետութեանց պատերազմուաց և համերաշխութիւն նոցին, զտէր աղաչեցուք :

Վասն գտանելոյ յամենայն փուռս զհացս կենսատուս, զտէր աղաչեցուք :

Վասն իջեցնելոյ զգինս լուսատու քարիւղի և քաղցրացուցիչ շաքարի, զտէր աղաչեցուք :

Վասն զգաստացնելոյ զկինս անբարոյականացեալս, զտէր աղաչեցուք :

Վասն բառնալոյ զվէճս և զհամաձայնութիւնս նորապսակ սմիից, զտէր աղաչեցուք :

Վասն զգաստանալոյ զգեղուհիս բերայաբնակս, զտէր աղաչեցուք :

Վասն մեղմացնելոյ զսիրտս անողոք պահանջատիրաց, զտէր աղաչեցուք :

Վասն վարձակալաց տանց հատուցանելոյ գոնէ զկիսս պարտուց իւրիանց, զտէր աղաչեցուք :

Վասն կակլացնելոյ զշահամոլ սիրտս նպարավաճառաց որ ապառիկ տայցեն մեզ զնպարելէնս, զտէր աղաչեցուք :

Վասն բանալոյ զաչս չորիս վաթմանաց հանրակառից և օթօմօպիլավարից զի մի կոխիցին զարարածս :

Խափառակիւք զնացողաց, զտէր աղաչեցուք :

Եւ վասն բաժանորդաց «Կավօշ»ի երգիծաթերթին զի մի կարիցեն զորոշեալ բաժնեգինս ամբողջութեամբ :

հատուցանելով զտէր աղաչեցուք :

ԹՈԲԱԼ ՇԷԹԹԱՆ

Ի Ն Չ Կ Ր Ս Ե Ն

ԿԱՎՈՒԾԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑԻՆ ՀԱՄԱՐ

Մեր ազիսի բարեկամք, Թէռդիկ, ամեն
տարի խնամքն կը եւանակէ իր Տարեցոյցին մեջ
թէ ի՞նչ է բնիցողներուն գաղափարը իր Տա-
րեցոյցին մասին: Թէռդիկի Տարեցոյցին մասին
բուռածները գնամատական ըլլալով, Թէռդիկ գա-
նոն Տարեցոյցին առշինկը դնէ, սակայն մերինները
երեսն պարաւական ըլլալով՝ մեր Տարեցոյ-
ցին վերը կը դնեն:

ՕՐՄԱՆԵԱՆ ՄՐԲԱՋԱՅ. — Ունանի բարիսականութեամբ
ունանի բանաստեղծութեամբ, ունանի փիլիսոփայութեամբ,
ունանի պողովարանութեամբ. համբաւ կը շահին դուն այս
ամենին ես:

ԴԱԽԻՌԵԱՆ ԱՐԲ. — Ես Կավոօսի Տարեցոյցը յեւ
կարդար, որովհետեւ ինձի պէս կուսակրօնի մը յի վարդեր
անոր ընթերցումը:

ՃԱՀԻԿԵԱՆ. — Կավոօ՛շ... մի ստորին պողովարայիր է
դա, ուրիշ ոչի՞նչ:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՆԳՈՒԹ. — Կավոօշի զինուն իշած սովու-
ները բարակուցած են իր գրականութիւնը:

ՄՐՄՐԵԱՆ. — Ես ո՞չ մակենի կ'ուսեմ, ոչ այ Կավ-
ոօշի գրականութիւնը կը կարդամ, որովհետեւ երկուոն աղ
մարդու կը գրզուեմ:

ԴԱԲՐԻՔԻ ՆՈՐՍՈՒՆԿԵԱՆ. — Այս ազգը պէտք է
պարծի Կավոօշով, բայց մենի իսկական արժանիքները յենի
ամեննար, աւա դ:

Բ. ՔԷՉԵԱՆ. — Կավոօշ հսպիս մըն է, որ իր վասր-
կած փարաները փոխանակ ինձի պէս պահելու, կ'ուտի:

ԿԱՎՈՒԾԻՆ կարծիքը իր Տարեցոյցի մասին. — Բոլոր
անոն որ Տարեցոյցին 5 դշ. բարով կը կարդան, շատ
շնորհիալ մարդիկ են, իսկ մենացեալները... անոնց անոնը
իսկ չեն չեն ուզեր:

ՎԵՐՁԱԲԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԻՍ

Խնչակս կը տեսնէի, «Կավոօսի Տարեցոյց»ն ալ վերջացուցինին, եւ
կը փուրան «Շնորհաւոր նոր Տարի» բակով մեր ընթեցողներուն,
մաղրելոր ինչալլան 1915 տարին երանեկարեւ տարի մը ըլլայ, ուր
մաղրելի իրաւ խոլխողելոր բաւական համարելով, ա' ֆիշ մըն ա
իրաւ հոտուրան:

Մի՛ հարցնէի թէ այս Տարեցոյցէն ի՞նչ շահեցանին:

Տակաւին բան մը չենի շահած, այլ առայմի բաւական վրա-
տուինին... մեր չունեցածն, առաջիկայն շահելու յոյսով.

Ամեն պարագայի մեջ, մենին այս Տարեցոյցը հրապարակ համերով
եւ «Կավոօս» թերը պատերազմի սկիզբէն ի վեր եղիպտոս ու Պոյխ
հրատարակելով ապացուցինին որ մեծ հերոս մըն ենի, արժանի անա-
մահանայու:

Ճակա՞սր կը չափեմ այն մանկանացաւին, որ գրպանը առանց
տասնոց մը ունենալու, թերը եւ գիրք պիտի հրատարակէ...:

* *

Մաղրենին որ զալ տարձեալ տեսնալին այս Տարեցոյցին
մեջ, եւ այն ատեն ամենուս երեսը մէկնեղ ինդայ. Ամեն:

ԿԱՎՈՒԾ

ՏՊԱՐԱՆ

Ֆ. ՃԱՐԵԱՆ

ԲԵՐԱ, ԹԱԳՍԻՄ, ԹԻՒ 67

ԲԵՐԱՅԻ ԹԵՐԹԻ ԵՒ ԳՐԲԻ ՄԻԱԿ ՏՊԱՐԱՆԸ

ԽՂԱՄՑՈՒԹԻՒՆ,

ՃԵՏԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Թէ՛ Պոլսէն եւ թէ՛ Գաւառէն ամէն
տեսակ սպարանական յանձնարա-
րութիւններ կ'ընդունի, եւ կը սպէ-
րերեր, զիրքեր, տարեցոյցեր, ինչպէս
օրինակ Կավոօսի անցեալ եւ ներ-
կայ տարեցոյցերը, պրօշիւններ, հար-
սանեկան հրատիրագրեր, մահազդ,
նամակագլուխ, պահարան, այցե-
բար, եւայլն եւայլն:

Գաւառներէն դիմող ամէն յար-
գոյ անձանց պէտք եղած դիւրու-
թիւնները խղճի մօօ կը կատարուին:

ՈՒՂՂԱՄՑՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

058100

2013

5138

